

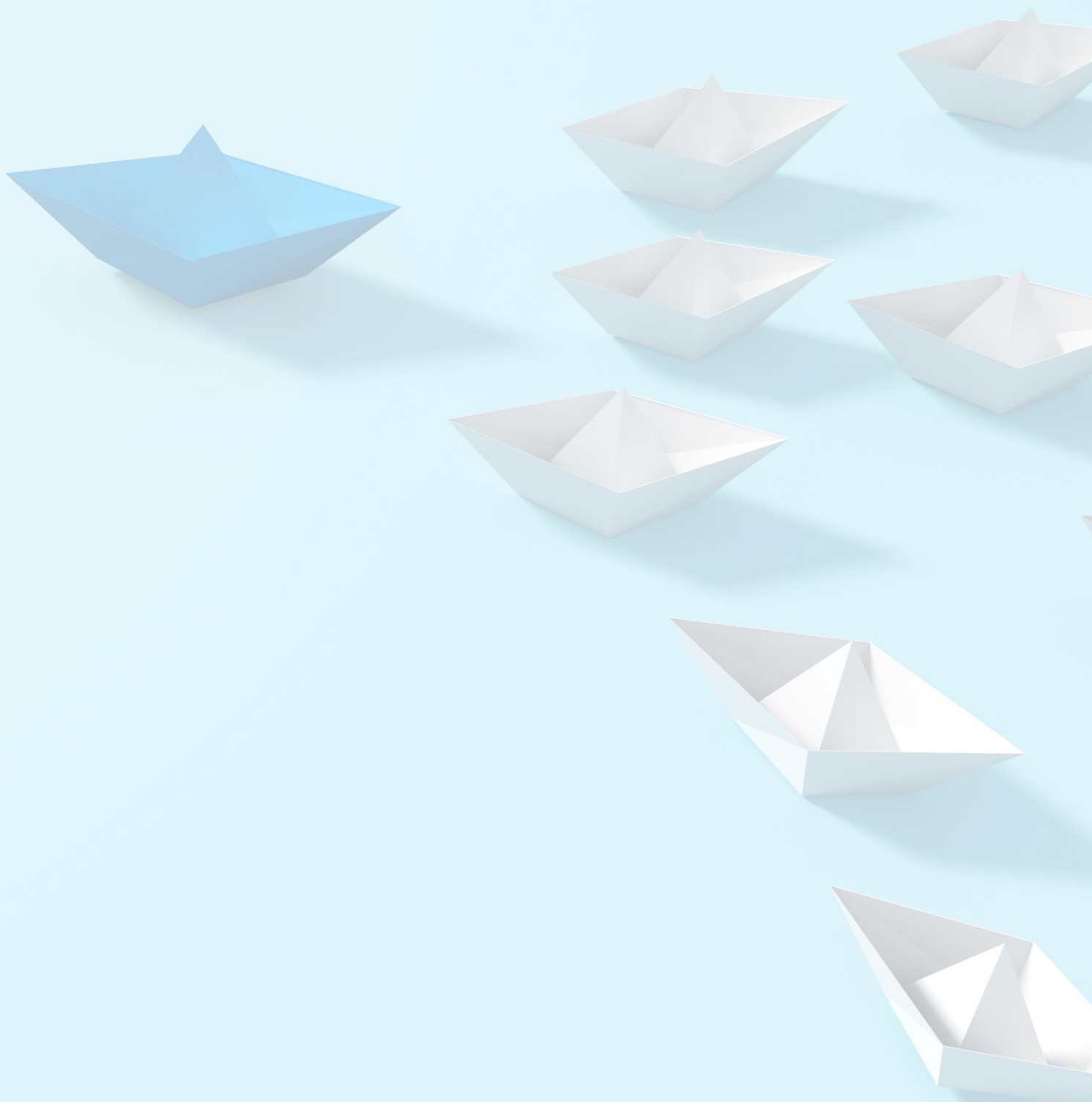

2017

Raport de activitate

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

2017

Raport de activitate

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Date statistice privind petițiile primite în anul 2017 și activitatea de soluționare	7
Repartizarea petițiilor primite în 2017 pe medii de proveniență	9
Situația amenzilor în anul 2017	10
Distribuirea petițiilor primite de C.N.C.D. în perioada 2002-2017	12
Repartizarea dosarelor în anul 2017 pe criterii de discriminare	13
Repartizarea dosarelor în anul 2017 pe domenii de discriminare	14
Activitatea de soluționare în 2017	15
Constatările în anul 2017 în funcție de criteriile de discriminare	16
Constatările în anul 2017 în funcție de domeniile de discriminare	17
Cuantumul și numărul amenzilor în 2017	20
Activitatea de reprezentare juridică a intereselor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării	21
Exemple din jurisprudența constatărilor Colegiului director al C.N.C.D.	41
Prevenirea faptelor de discriminare	59
Problematika discriminării din România reflectată în rapoartele internaționale	67
Reprezentarea României la nivel internațional	77
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în presa scrisă	89
Date de ordin financiar și personal	93

CUVÂNT ÎNAINTE

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și-a îndeplinit atribuțiile legale în anul 2017 în calitate sa de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

Activitatea a urmat direcția prevenției și a combaterii faptelor de discriminare prin activități de promovare și educație a membrilor societății, respectiv prin soluționarea plângerilor înregistrate la Consiliu, emiterea de puncte de vedere de specialitate instanțelor de judecată și activitatea de contencios administrativ.

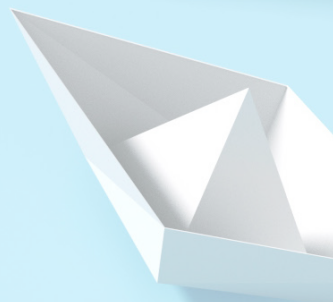
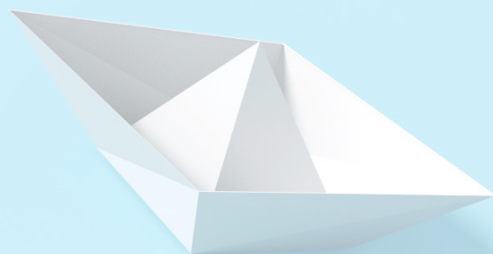
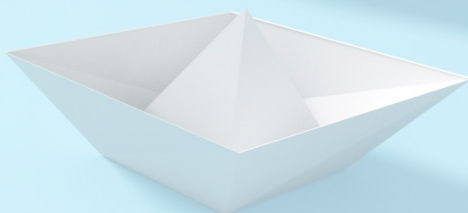
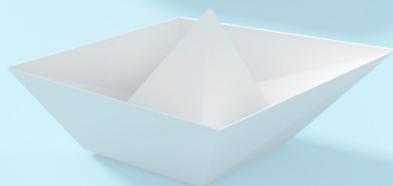
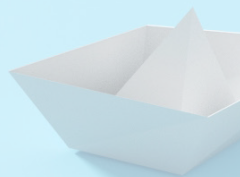
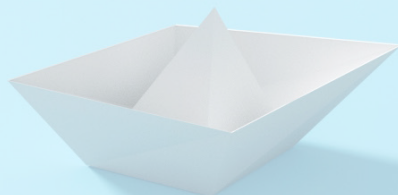
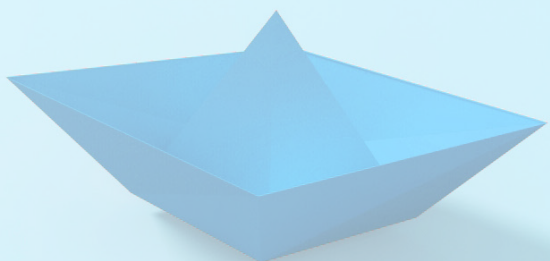
Activitățile de promovare au urmărit introducerea în cultura organizațională a societății a principiului nediscriminării prin acțiuni specifice, cum ar fi: cursuri de formare pentru categorii profesionale cheie din societate, campanii în instituții de învățământ sau activități de comunicare publică. În anul încheiat, s-a procedat la definitivarea proiectului de Strategie de prevenire și combatere a discriminării, ce urmează a fi promovat și adoptat la nivel guvernamental.

Numărul plângerilor și hotărârilor adoptate de Consiliu a rămas constant. Criteriile vizate de discriminare au fost vârsta, dizabilitate, apartenență etnică iar domeniile s-au referit la încălcarea principiului egalității în accesul la muncă, educație și servicii. Discursul de ură și incitarea la ură au rămas o provocare permanentă în societate și se reflectă în hotărârile adoptate.

Prin activitatea sa, Consiliul a demonstrat o echidistanță și independență caracteristică unei instituții de egalitate. Menținerea acestei cerințe rămâne un deziderat și pentru activitatea noastră viitoare.

Mulțumesc pe această cale colectivului instituției, cetățenilor, organizațiilor neguvernamentale și instituțiilor publice interne și internaționale pentru parteneriatul din anul încheiat.

Vă recomandăm prezentul raport spre analiză critică și constructivă în scopul îmbunătățirii activității noastre.

Date statistice privind petițiile primite în anul **2017** și activitatea de soluționare

Criterii

Cele mai multe
petiții sunt
înregistrate
pentru
criteriile:
Categorie
socială 258
Altele 114

Criterii

Cele mai puține
petiții sunt
înregistrate
pentru
criteriile:
Convingeri 6
Rasă 2
Categorie
defavorizată 2

Domenii

Cele mai multe
petiții au fost
înregistrate
pentru
domeniile:
Acces
angajare și
profesie 273

Domenii

Cele mai puține
petiții au fost
înregistrate
pentru
domeniile:
Acces locuință
6

Cele mai puține petiții:

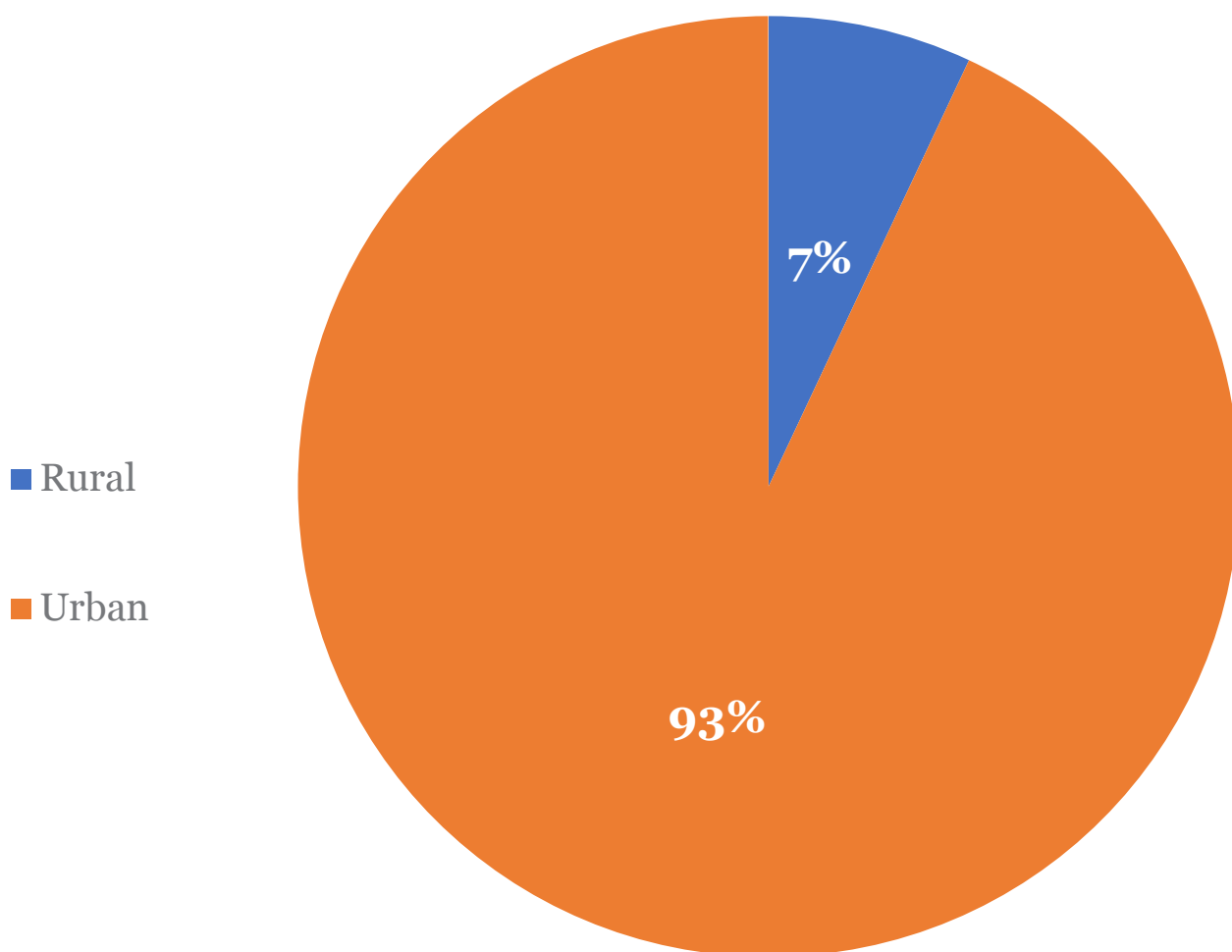
Regiunea Vest:
25 petiții

Cele mai multe petiții:

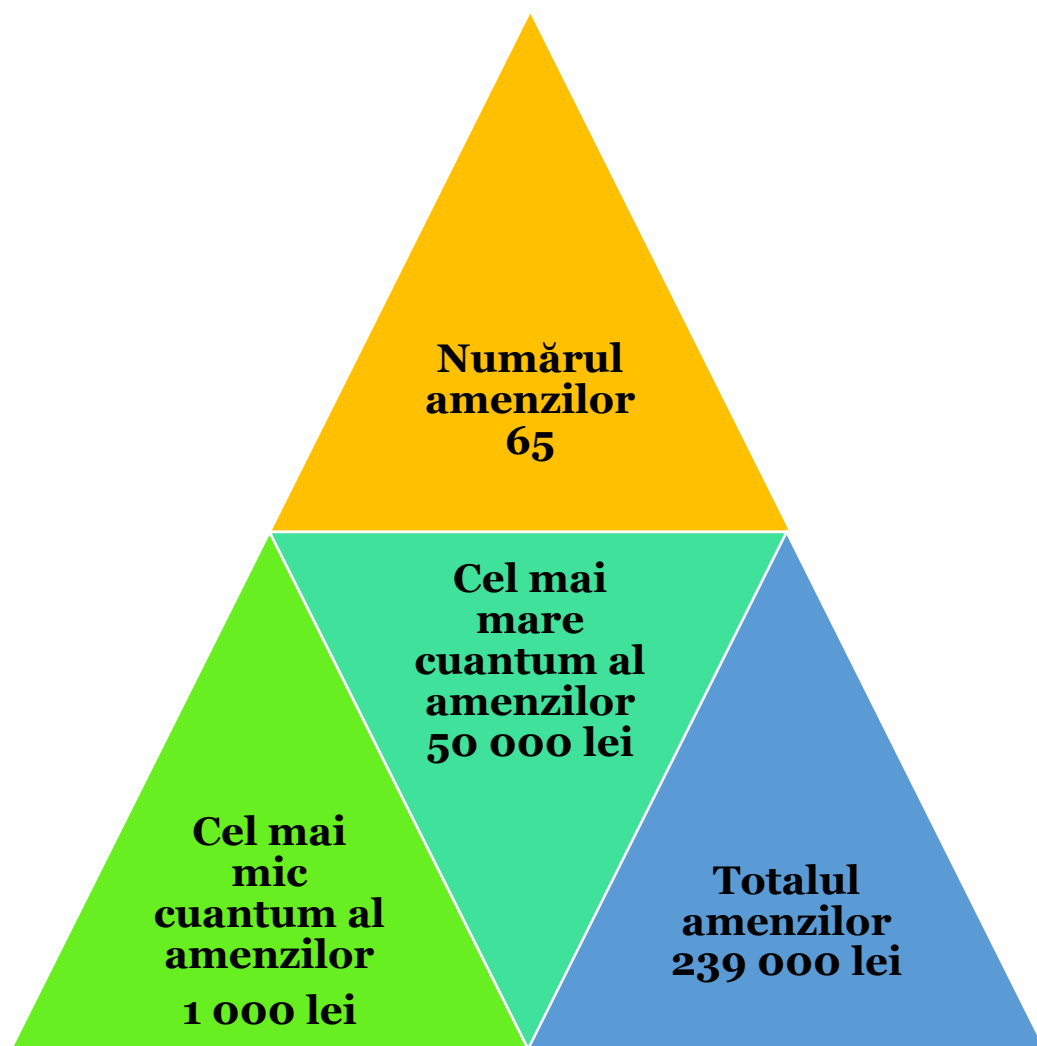
Regiunea Sud Muntenia:
338 petiții
(fără București și Ilfov 70 petiții);

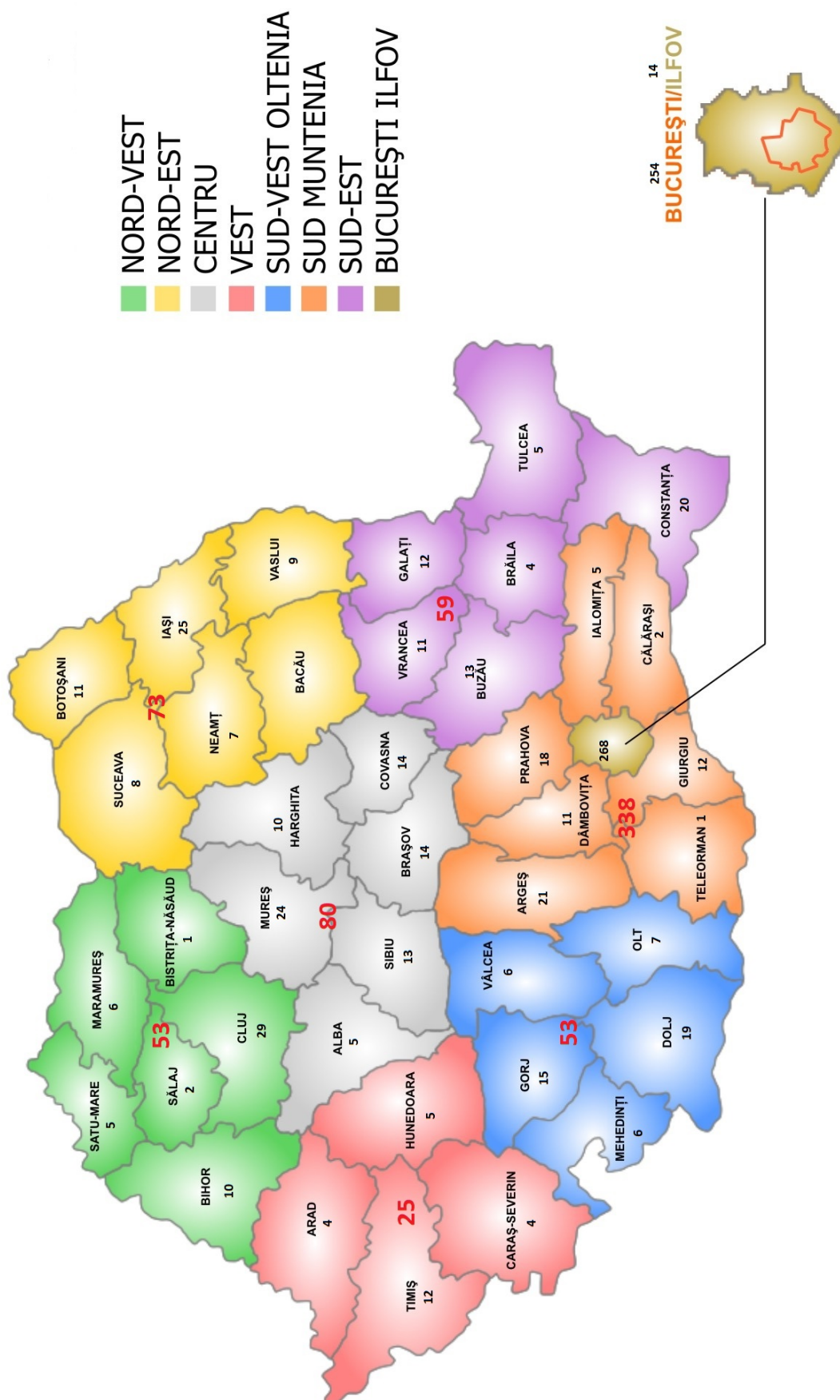
Regiunea Centru:
80 petiții,
cu excepția București - Ilfov.

Repartizarea petițiilor primate în **2017** pe medii de proveniență

Situația amenzilor în anul 2017

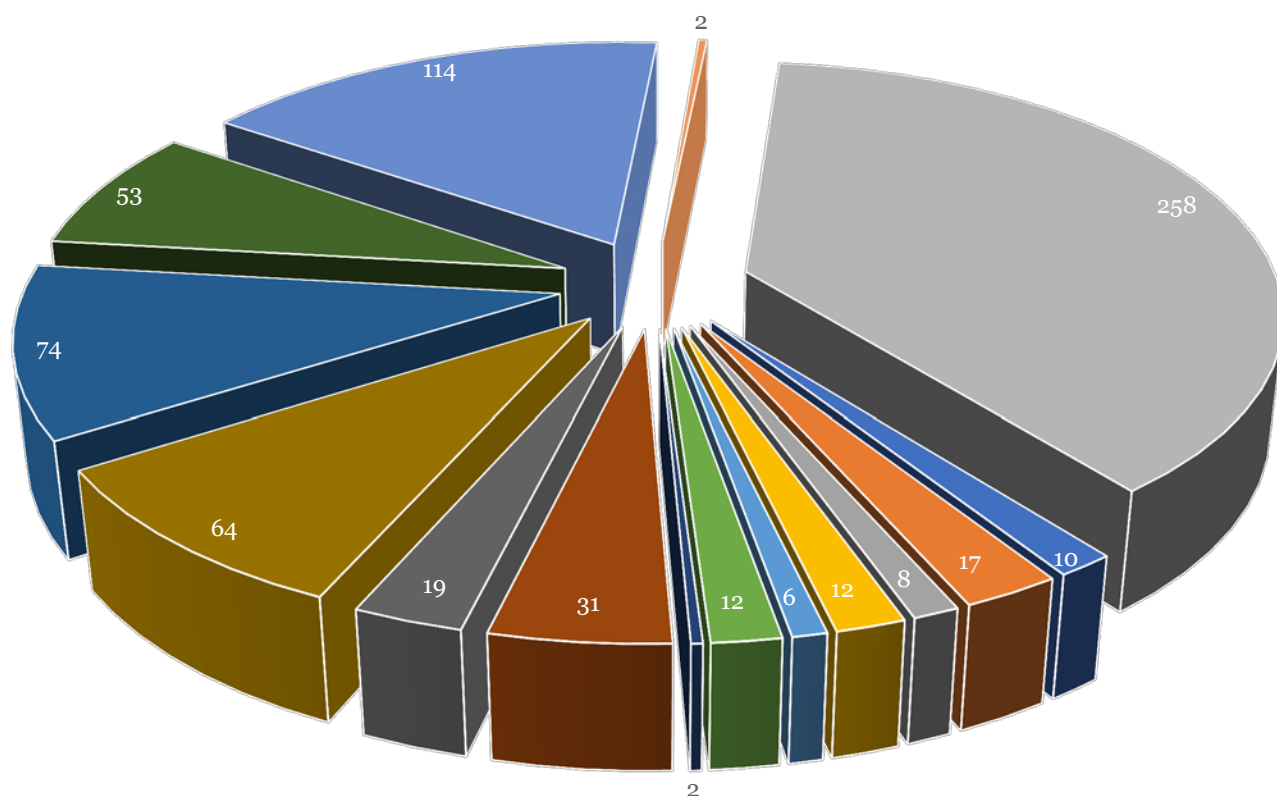

Distribuirea petițiilor primite de C.N.C.D. în perioada **2002-2017**

CRITERII	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Boală cronică necontagioasă	0	0	6	2	3	2	4	2	0	1	6	9	9	5	8	10
Orientare sexuală	1	5	6	9	6	7	6	6	4	8	3	13	9	3	8	17
Infecțarea HIV	0	1	15	10	5	3	7	1	3	1	5	4	3	4	4	8
Limba	0	2	1	2	2	7	11	13	16	10	43	38	27	27	25	12
Convingeri	4	12	23	19	8	10	14	13	4	2	15	14	13	4	20	6
Religie	2	9	9	11	8	12	15	6	6	5	5	11	18	14	7	12
Categorie defavorizată	2	0	10	6	4	26	22	9	7	14	10	13	25	26	5	2
Vârstă	6	11	14	17	10	10	24	10	9	16	5	18	21	22	31	31
Gen	3	14	13	9	11	22	32	9	18	15	21	31	46	28	29	19
Naționalitate	1	12	21	39	20	39	54	28	42	33	49	61	49	36	30	64
Dizabilitate	3	31	18	21	20	70	55	49	38	42	45	42	57	56	83	74
Etnie	34	66	45	85	69	82	62	62	54	62	61	66	42	61	81	53
Altele	52	184	108	61	132	32	159	96	83	81	69	121	127	147	194	114
Rasă	0	0	1	1	2	0	0	2	1	0	0	3	2	1	3	2
Categorie socială	26	126	63	90	132	514	372	222	193	175	211	414	328	318	314	258
TOTAL	134	473	353	382	432	836	837	528	478	465	548	858	776	752	842	682

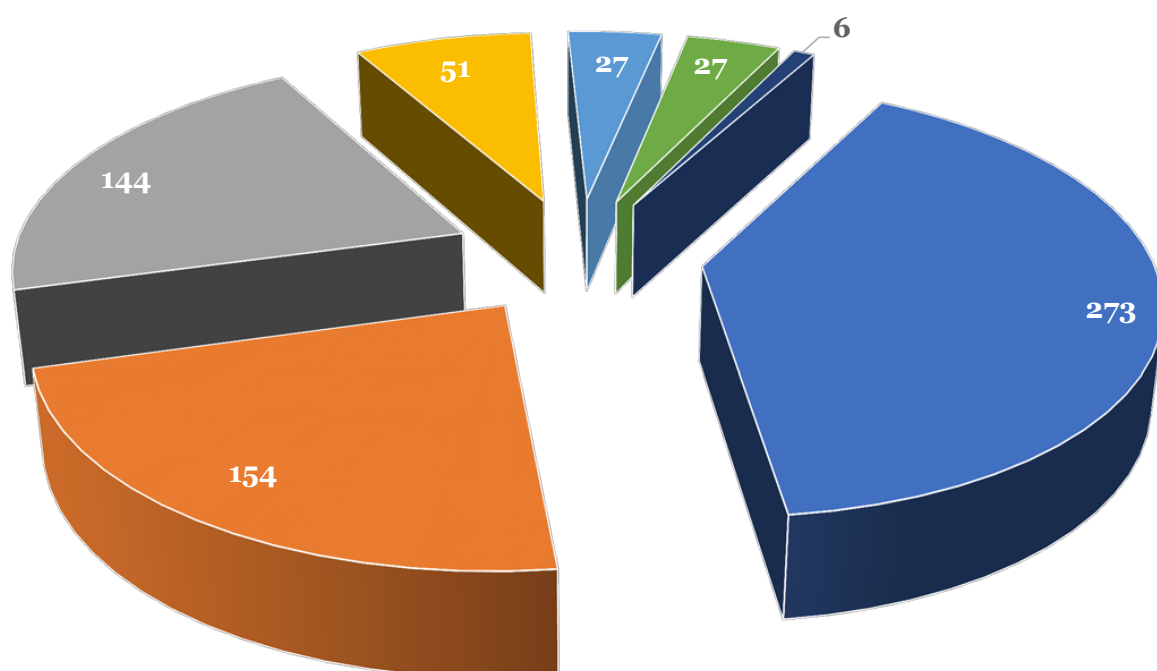
Repartizarea dosarelor în anul 2017 pe criterii de discriminare

- Boală cronică necontagioasă
- Convingeri
- Gen
- Altele
- Religie
- Dizabilitate
- Rasă
- Orientare sexuală

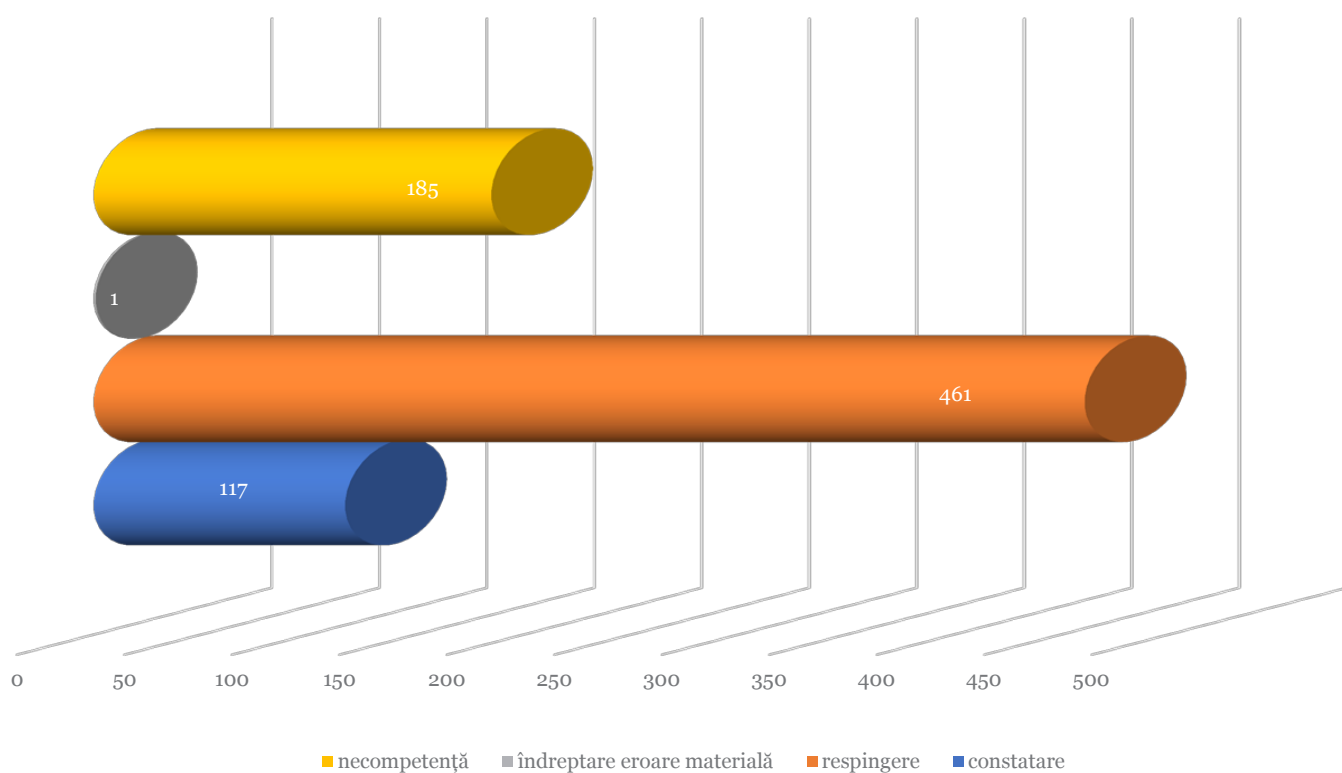
- Infecția HIV
- Categorie defavorizată
- Handicap
- Categorie socială
- Limbă
- Vârsta
- Etnie

Repartizarea dosarelor în anul **2017** pe domenii de discriminare

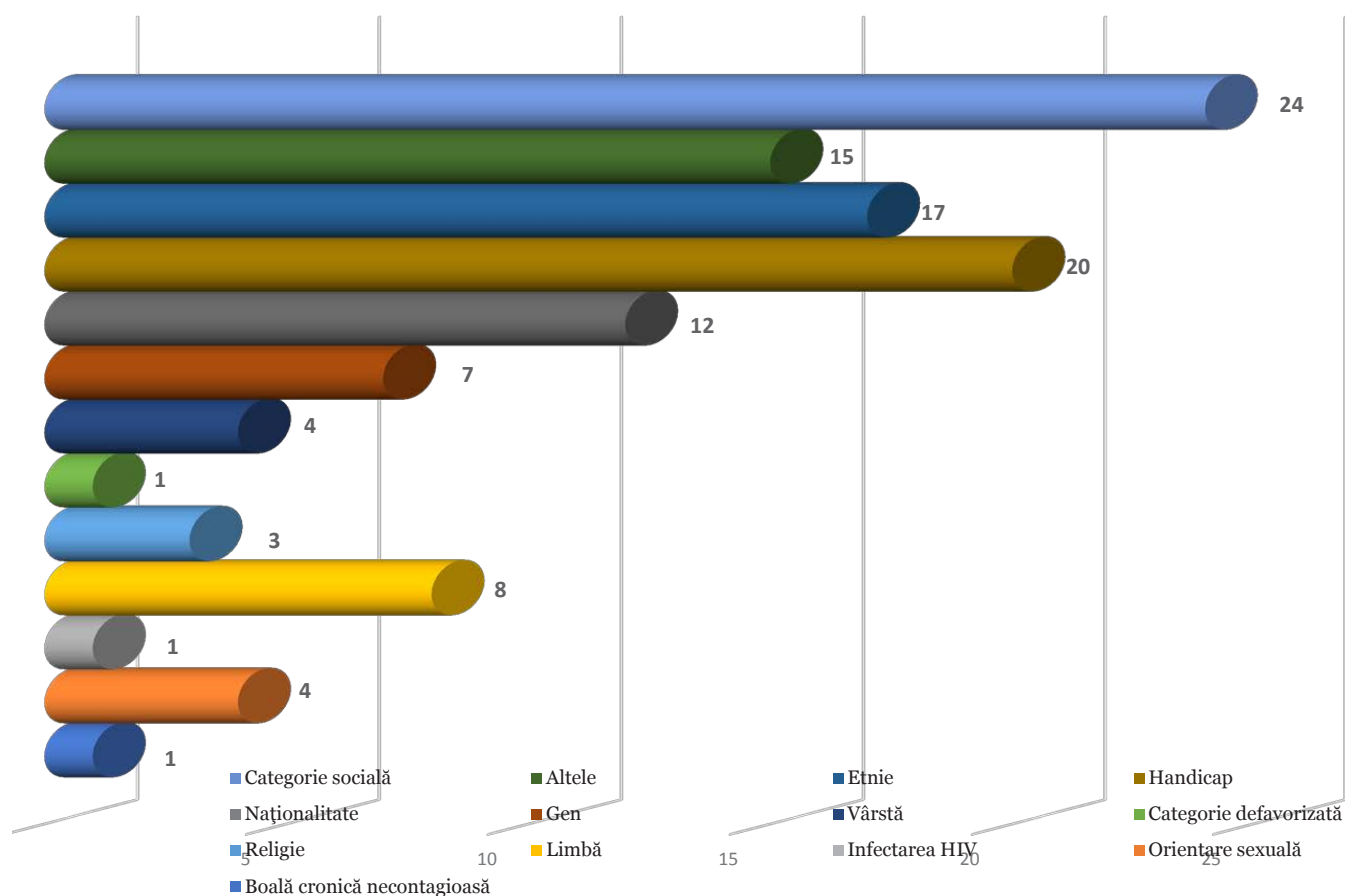

- Acces angajare și profesie
- Acces servicii publice
- Demnitate personală
- Acces educație
- Acces locuri publice
- Altele
- Acces locuință

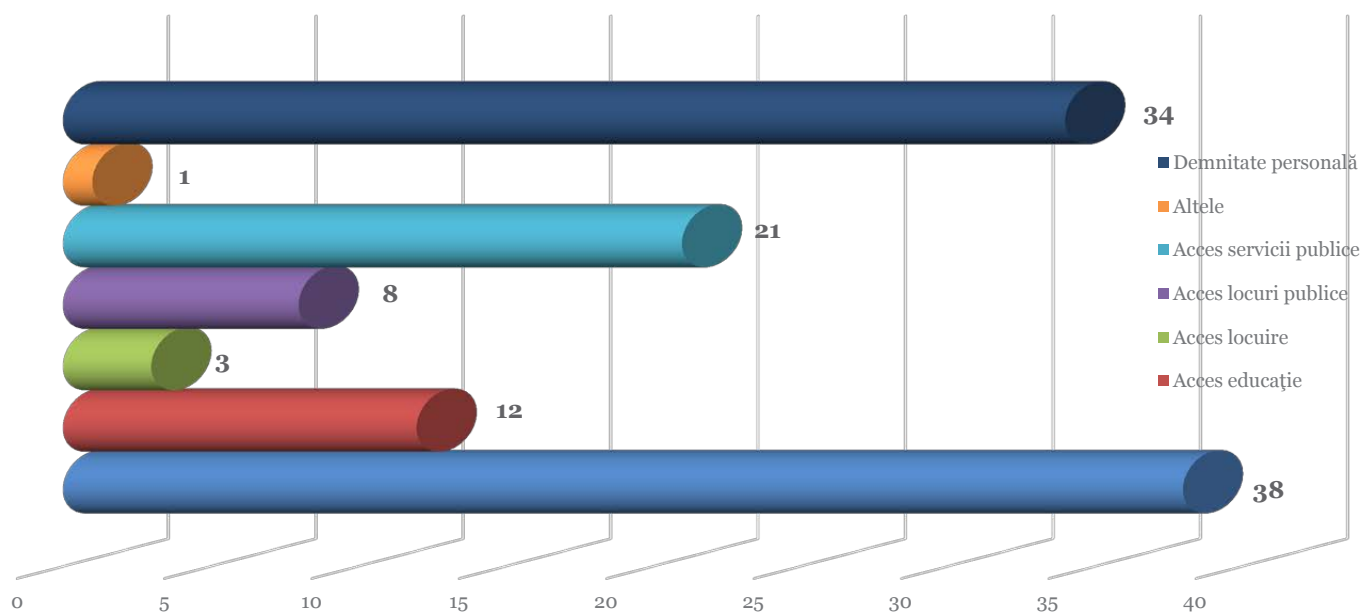
Activitatea de soluționare în anul 2017

Constatările în anul 2017 în funcție de criteriile de discriminare

Constatările în anul **2017** în funcție de domeniile de discriminare

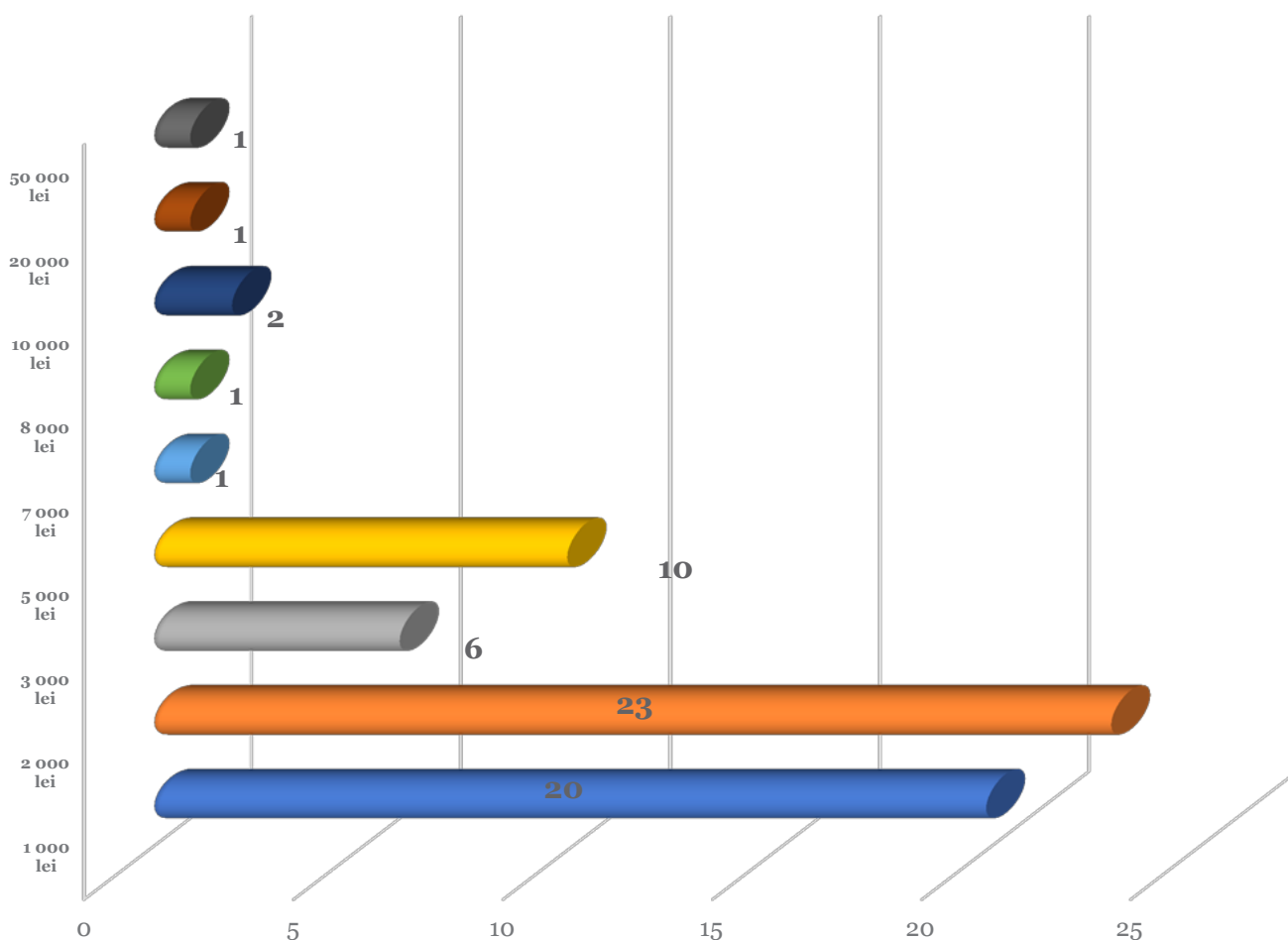

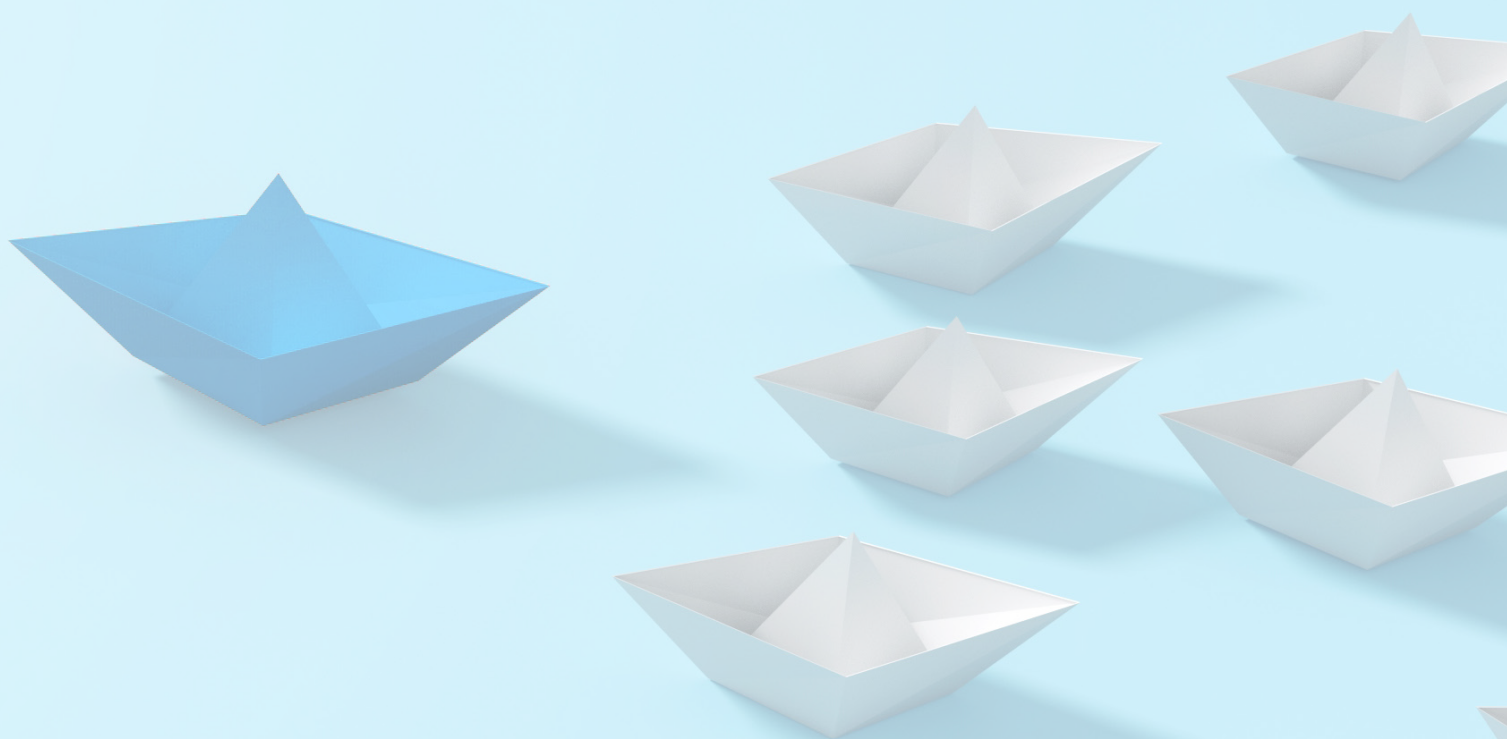

Criteriu / Constatări total 2017	Amendă	Recomandare	Avertisment	Monitorizare	Publicare rezumat hotărâri
Boală cronică necontagioasă		1	1		
Orientare sexuală	2	2	2		1
Limbă	1	7	14	2	12
Convingeri					
Vârstă	2	1	2		3
Categorie defavorizată	1				
Religie	3	3			2
Gen	4	2	3		4
Naționalitate	10	2	2		3
Dizabilitate	13	9	5		5
Etnie	13	3	3		5
Altele	5	6	6	1	3
Categorie socială	11	10	12		2
Infectarea HIV		1	1		
Rasă					
Total	65	47	51	3	40

Domeniu/Constatări total 2017	Amendă	Recomandare	Avertisment	Monitorizare	Publicare rezumat hotărâri
Acces angajare și profesie	18	16	14	1	4
Acces educație	9	6	1		2
Acces locuire	2	1	1		2
Acces locuri publice	6		2		1
Acces servicii publice (TOTAL)	11	14	17	2	18
administrative	6	12	15	2	15
bancare	2				2
de sănătate	1		1		
de transport		1	1		
juridice					
restaurant	1	1			
hoteliere	1				1
Altele	1				
Demnitate personală	18	10	16		13
Total	65	47	51	3	40

Cuantumul și numărul amenzilor în anul 2017

Activitatea de reprezentare juridică
a intereselor Consiliului Național
pentru Combaterea Discriminării

Asistarea convențională și reprezentarea intereselor Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, atât în ceea ce privește litigiile procesuale al căror obiect se circumscrie controlului de legalitate și temeinicie aplicat hotărârilor Colegiului director, cât și *in genere*, este asigurată de către Serviciul Juridic, Contencios și Contracte din cadrul Direcției Juridice a Consiliului.

În mod excepțional (contextual și opțional), la solicitarea expresă a președintelui C.N.C.D., activitatea de reprezentare a intereselor Consiliului în fața instanțelor judecătorești poate fi asigurată, în cauzele ce privesc fapte de discriminare, și de către acei membri ai Colegiului director licențiați în științe juridice.

Astfel cum statuează dispozițiile art. 20 din O.G. nr. 137/2000R, coroborat cu prevederile “*Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*”, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 348 din 06.05./2008, adoptată în baza art. III, alin. 1 – Cap. IV din O.G. nr. 137/2000R, petițiile al căror obiect îl constituie reclamarea unor fapte de discriminare sunt soluționate de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării **prin „hotărâre” – act administrativ-jurisdicțional**.

Activitatea de soluționare a litigiilor juridice care formează obiectul petițiilor anterior precizate se produce într-un cadru administrativ-jurisdicțional, după o anumită procedură specială care subsumează caracteristicile fundamentale ale jurisdicției speciale administrative: facultativitatea și gratuitatea jurisdicției, independența funcțională a autorității jurisdicționale, respectarea principiilor asigurării dreptului la apărare și garantării contradictorialității.

Examenul de legalitate și temeinicie la care sunt supuse hotărârile Colegiului director al C.N.C.D. este de competența instanțelor de contencios administrativ (curți de apel, ca instanțe de fond, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instanță de recurs), astfel cum reglementează dispozițiilor art. 20, alin. (9) și (10) din O.G. nr. 137/2000, republicată, coroborat cu art. 6 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Termenul legal în care se pot contesta aceste acte administrativ-jurisdicționale este de 15 zile de la comunicare, în sens contrar acestea constituind de drept titlu executoriu.

Rata de promovare a „examenului judiciar” la care au fost supuse hotărârile Colegiului director în cursul anului 2017

În cursul anului 2017, instanțele judecătorești competente (curți de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție) au avut pe rol, în curs de judecare, un număr de **423 cauze**, al căror obiect l-a constituit controlul de legalitate și temeinicie aplicat hotărârilor C.N.C.D. adoptate în baza art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

În urma controlului de legalitate și temeinicie aplicat hotărârilor C.N.C.D. în cursul anului 2017, instanțele judecătorești au dat câștig de cauză Consiliului, la fond și/sau recurs, **în 130 de cauze, iar în 35 de cauze acțiunile promovate împotriva hotărârilor au fost admise.**

La finalul anului 2017, **365 de cauze se aflau, în continuare, în curs de judecare** pe rolul instanțelor de judecată (fond/recurs).

Astfel, potrivit rezultatelor statistice, rata de promovare a „examenului judiciar” la care au fost supuse hotărârile C.N.C.D. în cursul anului 2017, circumscris cauzelor judecate, s-a menținut, în continuare, la un grad ridicat - aprox. 80%.

Rezultatele statistice ale demersurilor judiciare inițiate în scopul angajării răspunderii civile delictuale

Notă introductivă:

În temeiul art. 27 din O.G. nr. 137/2000R, persoana care se consideră discriminată poate formula în fața instanței de judecată o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.

Judecarea cauzei are loc cu citarea obligatorie a Consiliului.

Așadar, prin O.G. nr. 137/2000, legiuitorul național a înțeles să instituie în domeniul nediscriminării, pe lângă răspunderea administrativ-contravențională, și răspunderea civilă delictuală, conturată prin funcția sa reparatorie ce consistă în obligarea „discriminatorului” la repararea prejudiciului cauzat, respectiv repunerea în situația anterioară, prin înlăturarea tuturor consecințelor dăunătoare ale ilicitului de natură discriminatorie.

Prin reglementarea procedurii juridice a „sanționării civile” în domeniul nediscriminării, de competența exclusivă a instanței de drept comun, legiuitorul a urmărit ca judecata

acțiunilor cu obiect „repararea prejudiciului cauzat prin acte și fapte de discriminare”, pe cale delictual-civilă, să se realizeze cu participarea procesuală a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Participarea procesuală *de jure* a Consiliului în astfel de cauze judecătorești se realizează în calitatea specială de „*monitor al cazurilor de discriminare*”, „*consultant judiciar*”, „*expert*” în domeniul nediscriminării, fără, deci, să-i fie atribuită calitate procesuală pasivă, fiind, astfel, protejat de obligațiile dispozitive ale hotărârilor judecătorești pronunțate în aceste cauze.

O astfel de participare procesuală a C.N.C.D. în temeiul art. 27 din O.G. nr. 137/2000 are la bază funcția de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte, precum și cu statutul de organism specializat - posesor al cunoștințelor juridice (teoretice și practice) fundamentale în domeniul egalității în drepturi și al nediscriminării.

Participarea procesuală a C.N.C.D. în baza art. 27 din O.G. nr. 137/2000R privește toate cauzele judecătorești, indiferent de obiectul concret al acestora (conflicte de muncă, anulare de acte administrative, reziliere de contracte, refuzul de soluționare a unor cereri sau alte pretenții, drepturi bănești etc.), care vizează *lato sensu* principiul nediscriminării, intentate pe rolul tuturor instanțelor de judecată competente material și teritorial de pe întreg teritoriul României.

În această împrejurare procesuală, forul consultativ-expert (C.N.C.D.) poate emite, *ex officio*, „puncte de vedere cadru-directive”, menite să învedereze legislația națională și comunitară antidiscriminare, respectiv mecanismul tehnico-juridic de interpretare și aplicare specific acestei legislații, sau, după caz, la solicitarea expresă a instanței (și în măsura în care dispune de toate aspectele de fapt și de drept, inclusiv de probele scrise și testimoniale administrate în cauza judiciară), „expertize - opinii juridice de specialitate”, în esență lucrări procesuale cu valoare de „consultanță judiciară” în domeniul egalității în drepturi și al nediscriminării.

Raportarea rezultatelor statistice

În anul 2017, C.N.C.D. a fost chemat în instanță, în calitate de for consultativ - „expert specializat”, în scopul formulării unor „puncte de vedere de specialitate” (lucrări procesuale cu valoare de „consultanță judiciară”) pentru un număr total (aferent cauzelor intentate atât în a.c., cât și anterior, dar a căror judecată s-a continuat în anul 2017) de aprox. 1132 de cauze judecătorești, al căror obiect viza angajarea răspunderii civile delictuale (despăgubirea victimei) ca urmare a încălcării principiului nediscriminării.

Cauzele judecătorești ale căror soluții au fost pronunțate în cursul anului 2017 se clasifică statistic în raport cu obiectul acestora, după cum urmează:

- aprox. 723 acțiuni cu obiect „drepturi bănești”;

- aprox. 712 acțiuni cu obiect cuprins la categoria „alte cereri” (conflicte de muncă, anulare act administrativ, reziliere contract, refuz soluționare cerere, pretenții - altele decât drepturile bănești/salariale - etc.).

Soluțiile pronunțate în cursul anului 2017 de către instanțele de judecată investite cu angajarea răspunderii delictual-civile în materia nediscriminării (soluții aferente cauzelor intentate atât în a.c., cât și anterior, dar a căror judecată s-a continuat în anul 2017), la care C.N.C.D. a participat procesual în calitate de „expert specializat”, se raportează astfel:

- aprox. 714 soluții de admitere;
- aprox. 870 soluții de respingere.

Activitatea de avizare juridică și contractare

În cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-a derulat în mod uzual și constant, prin intermediul Direcției Juridice, activitatea de acordare a avizului de legalitate atât pentru documentele juridice ale entității, respectiv pentru celelalte măsuri ce urmau a fi luate de către conducerea instituției sau de către structurile departamentale în exercitarea atribuțiilor și care estimau antrenarea răspunderii patrimoniale, cât și pentru contractele de achiziție publică, adecvat procedurilor specifice.

Exemple din cazurile de contencios administrativ ale C.N.C.D. din anul 2016

CAZUL NR. 1

I. Obiectul cauzei:

Prin sesizarea adresată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, petentul F.E.P. a considerat că este discriminat prin impunerea condiției de înălțime de 1,70 m pentru bărbați, la concursul pentru ocuparea unui număr de 49 de posturi vacante de agent de poliție în structurile de ordine publică – mediul urban, ordine publică – mediul rural și conducător câini, din județul Suceava, condiție specifică prevăzută în Anexa nr. 2 a Ordinului M.A.I. nr. 140/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne.

De asemenea, petentul a mai solicitat constatarea discriminării și înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii prin sancționarea instituției care a comis-o și restabilirea situației anterioare.

II. Soluția dispusă de C.N.C.D.

Prin Hotărârea nr. 168/07.03.2017 emisă în dosarul nr. 712/2016, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a hotărât următoarele:

- ▶ Constatarea faptei de discriminare prevăzută de art. 2 alin. (3) și art. 7 lit. a) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- ▶ Recomandă Ministerului Afacerilor Interne de a asigura egalitatea în materie de angajare și profesie;
- ▶ O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărârii C.N.C.D. nr.168/07.03.2017 emisă în dosarul nr. 712/2016.

Prin acțiunea formulată în fața Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, reclamantul Ministerul Afacerilor Interne a chemat în judecată pârâții Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și F.E.P., solicitând instanței de judecată să dispună anularea Hotărârii Colegiului director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 168/07.03.2017 ca nelegală și netemeinică.

III.1. Rezumatul criticilor reclamantului Ministerului Afacerilor Interne:

- ▶ Necesitatea îndeplinirii unor criterii specifice este justificată de faptul că acestea oferă un minimum de garanții în ceea ce privește îndeplinirea de către polițiști la nivel corespunzător a misiunilor operative;
- ▶ Instituirea unui criteriu de înălțime pentru recrutarea candidaților pentru admiterea în instituțiile de învățământ pe locurile destinate formării inițiale a polițiștilor, precum și a candidaților recrutați prin încadrare directă care intenționează să dobândească statutul de polițist/militar în Ministerul Afacerilor Interne este necesară și din perspectiva faptului că statutele profesionale aplicabile celor două categorii de personal permit modificarea raporturilor de serviciu, spre exemplu prin mutare, în orice structură a Ministerului Afacerilor Interne, condiția impusă polițiștilor/cadrelor militare fiind aceea de a îndeplini cerințele de ocupare prevăzute în fișele posturilor;
- ▶ Legitimitatea și proporționalitatea instituirii condiționării privind înălțimea se reflectă în necesitatea creării la nivelul Ministerului Afacerilor Interne a unui corp

profesional care să asigure calificările specifice competențelor și atribuțiilor ministerului, având în vedere activitatea de bază a structurilor operative ale acestuia, respectiv misiuni în domeniul asigurării ordinii publice și combaterii infracțiunilor, caracterizate prin măsuri de răspuns la fenomenele sociale negative;

► Necesitatea îmbunătățirii percepției cetățenilor cu privire la imaginea, atitudinea și aspectul personalului Ministerului Afacerilor Interne.

III.2. Rezumatul apărărilor C.N.C.D.

Este evident că reclamantul Ministerul Afacerilor Interne condiționează alegerea/exercitarea liberă a profesiei de polițist prin impunerea unei anumite înălțimi a candidaților la admiterea în instituțiile de învățământ pe locurile destinate formării inițiale ale polițiștilor precum și candidaților recrutați prin încadrare directă care intenționează să dobândească statutul de polițist în Ministerul Afacerilor Interne.

Măsura dispusă de către reclamantul Ministerul Afacerilor Interne în necesitatea creării unui corp profesional care să asigure calificările specifice competențelor și atribuțiilor ministerului și anume stabilirea condiției de înălțime – 1,65 m. pentru candidații de sex feminin respectiv 1,70 m pentru candidații de sex masculin, nu are o justificare obiectivă și nici măsurile utilizate nu sunt adecvate și necesare, întrucât, aplicarea acestei măsuri conduce la limitarea accesului persoanelor la admiterea în instituțiile de învățământ pe locurile destinate formării inițiale ale polițiștilor sau prin încadrare directă în structurile Ministerului Afacerilor Interne, fiindu-le astfel încălcat dreptul la educație și la muncă.

Trebuie lăsat la aprecierea candidaților, indiferent de sex și înălțime, dacă își asumă riscurile pe care le presupune activitatea ce urmează să fie desfășurată și nu trebuie să fie limitat accesul persoanelor la admiterea în instituțiile de învățământ pe locurile destinate formării inițiale ale polițiștilor precum și candidaților recrutați prin încadrare directă care intenționează să dobândească statutul de polițist în Ministerul Afacerilor Interne, prin impunerea unor condiții care pot conduce la crearea unui tratament diferențiat între candidați, fără existența unei justificări obiective și care, în final, ar conduce la încălcarea dreptului la educație și muncă al persoanelor în cauză.

Performanțele fiecărui candidat pot și trebuie să fie verificate în funcție de activitatea ce urmează să fie desfășurată, și doar urmare a verificării aptitudinilor să se facă departajarea. Astfel de probe de aptitudine ar trebui să fie singurele în măsură a aprecia asupra capacității fizice a candidaților în vederea exercitării diferitelor misiuni încredințate polițiștilor activi.

Reclamantul Ministerul Afacerilor Interne s-a limitat la a invoca dreptul său de a aplica o diferență de tratament prin raportare la specificul domeniului în care acționează, fără a aduce niciun argument cu privire la proporționalitatea unei astfel de măsuri. Reclamantul ar fi trebuit să justifice, în concret, decizia de a impune limita de înălțime atât pentru candidații de sex masculin cât și candidații de sex feminin și în ce mod contribuie înălțimea candidaților la specificul activităților care sunt desfășurate de către polițiști.

III.3. Soluția instanței de judecată:

Prin Sentința civilă nr. 4312/13.11.2017 pronunțată în dosarul nr. 4654/2/2017, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Ministerul Afacerilor Interne împotriva Hotărârii nr. 168/07.03.2017 emisă de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în dosarul nr. 712/2016, menținând ca temeinic și legal acest act administrativ-jurisdicțional.

La data elaborării Raportului, Sentința civilă nr. 4312/13.11.2017 pronunțată în dosarul nr. 4654/2/2017 nu a fost încă comunicată instituției noastre de către instanța de judecată.

CAZUL NR. 2

I. Obiectul cauzei:

Obiectul sesizării petentei S.C.L. îl constituie existența unor prevederi discriminatorii în cuprinsul Ordinului M.E.N.C.Ș. nr. 5080/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar.

Astfel, petenta S.C.L. – director cu delegație al Colegiului Național “Alexandru Papiu Ilarian” Târgu Mureș, a susținut că i-a fost încălcat dreptul de a participa la concursul pentru ocuparea postului de director al acestei unități de învățământ, pe criteriul de rudenie (rude de gradul I și soț/soție), având în vedere că soțul său ocupă funcția de inspector școlar general la Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

II. Soluția dispusă de C.N.C.D.

Prin Hotărârea nr. 607/28.09.2016 emisă în dosarul nr. 628/2016, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a hotărât următoarele:

- faptele sesizate constituie discriminare, conform dispozițiilor art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (unanimitate de voturi);

- se sancționează partea reclamată cu avertisment potrivit art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;
- se recomandă părții reclamate să remedieze situația constatată, respectiv să modifice metodologia prin care este organizat concursul pentru ocuparea funcțiilor de directori și directori adjuncți în toate unitățile de învățământ preuniversitar, eliminând criteriul discriminatoriu cuprins în art. 21 alin. (5) din Ordinul M.E.N.C.Ș. nr. 5080/2016 și recomandă emiterea unei circulare către toate inspectoratele școlare din țară, în sensul deciziei C.N.C.D.;
- se va face monitorizarea situației constatate, partea reclamată urmând să facă doada îndeplinirii sarcinii din recomandarea C.N.C.D. (unanimitate de voturi).

III. Controlul judecătoresc aplicat Hotărârii C.N.C.D. nr. 607/28.09.2016 emisă în dosarul nr. 628/2016.

Prin acțiunea formulată, reclamantul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice a chemat în judecată Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, solicitând instanței de judecată să dispună admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, anularea Hotărârii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nr. 607/28.09.2016 pronunțată în dosarul nr. 628/2016 și menținerea ca temeinice și legale a dispozițiilor art. 21 alin. (5) din Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată ca Anexă la Ordinul M.E.N.C.Ș. nr. 5080/2016.

III.1. Rezumatul criticilor reclamantului Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice:

- Pe întreg parcursul cercetării jurisdicționale efectuate de către C.N.C.D. a fost încălcat în mod flagrant dreptul fundamental la apărare al reclamantului, reglementat de art. 24 din Constituția României;
- Deși dreptul comun stabilește în mod expres că hotărârile pronunțate produc efecte *inter partes litigantes*, C.N.C.D., prin obligarea sub formă de recomandare de a emite o circulară către toate inspectoratele școlare județene în sensul deciziei pronunțate, a dat hotărârii aplicabilitate *erga omnes*, ceea ce reprezintă un exces de putere, fapt care încalcă grav prevederile art. 2 alin. (1) și art. 435 alin. (1) C.pr.civ.;
- Nu există un temei legal care să justifice soluționarea petiției în așa zisă “*procedură de urgență*”;
- Prin hotărârea pronunțată, C.N.C.D. a cenzurat legalitatea actului administrativ-normativ atacat considerând că acesta adaugă la lege;
- Criteriul introdus în metodologie prin art. 21 alin. (5) nu este nici pe departe unul de natură a discrimina petenta pe criteriu de rudenie ci dimpotrivă reprezintă o măsură de prevenire a unei situații iminente de conflict de interese din perspectiva art. 310 coroborat cu art. 175 C.p.

III.2. Rezumatul apărărilor C.N.C.D.

- Eventualitatea constatării unor nereguli în procedura administrativ-jurisdicțională desfășurată în fața C.N.C.D. nu poate duce la anularea hotărârii nr. 607/28.09.2016, întrucât în fața instanței de fond, reclamantul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice are posibilitatea să-și susțină punctul de vedere cu privire la aspectele de care a fost acuzat prin petiție, respectându-se astfel atât principiul contradictorialității cât și principiul fundamental al dreptului la apărare, fapt care este de natură să înlăture presupusa vătămare produsă în fața C.N.C.D;
- În baza prevederilor art. 79 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor C.N.C.D. poate dispune, prin hotărârea adoptată, includerea unei recomandări cu caracter de îndrumare, fără forță juridică obligatorie, în vederea preîntâmpinării încălcării principiului nediscriminării, astfel încât emiterea unei circulare către toate inspectoratele școlare județene în sensul deciziei pronunțate, nu reprezintă un exces de putere;
- C.N.C.D. nu are competența de a se pronunța pe legalitatea și temeinicia O.M.E.C.Ș. nr. 5080/2016, aceasta fiind atribuția instanțelor de judecată, însă, în cauza dedusă judecății, C.N.C.D. a analizat acest act administrativ normativ, în calitatea sa de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării și al tratamentului egal, exclusiv prin prisma respectării de către emitentul ordinului a celor două principii;
- În cauza dedusă judecății, este evident că este incidentă situația prezentată la art. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare în sensul în care reclamantul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice condiționează alegerea/exercitarea liberă a funcției de director și director adjunct al unităților de învățământ preuniversitar prin interzicerea relației de soți și rude de gradul I, condiționare care a avut ca efect asupra petentei S.C.L. restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a dreptului la muncă, dreptului la promovare profesională și a dreptului la demnitate personală.

III.3. Soluția instanței de judecată

Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, prin Sentința civilă nr. 1764/16.05.2017 pronunțată în dosarul nr. 7004/2/2016, a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamantul Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice în contradictoriu cu pârâțul Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și intervenienta S.C.L. și menține ca legală și temeinică Hotărârea C.N.C.D. nr. 607/28.09.2016 emisă în dosarul nr. 628/2016, pe baza următoarelor considerente:

- Prin intermediul dispozițiilor art. 21 alin. (5) din O.M.E.C.Ș. nr. 5080/2016, persoanele căsătorite sau aflate în relație de rudenie de gradul I cu o persoană cu care se află în raporturi de conducere, îndrumare sau control, la orice nivel, într-o unitate de învățământ preuniversitar, inspectorat școlar, Casa Corpului Didactic, palatele și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive școlare sunt discriminate (dezavantajate) prin comparație cu persoanele neaflate în această relație. Prin urmare, relația soț-soție,

respectiv rudenia de gradul I reprezintă un evident criteriu de discriminare. De asemenea, efectul acestuia este, în mod neîndoielnic, restrângerea dreptului la muncă și la promovare profesională;

► Modalitatea aleasă de reclamantul M.E.N.C.Ș. în ceea ce privește prevenirea unui conflict de interese, Curtea constată că aceasta nu este adecvată și nici necesară, atâta timp cât Legea educației naționale a stabilit o singură altă incompatibilitate pe perioada exercitării unui mandat de director sau director adjunct, al unei instituții de învățământ preuniversitar, anume aceea prevăzută de art. 257 alin. (4) referitoare la ocuparea funcției de președinte sau vicepreședinte în cadrul unui partid politic;

► Atingerea scopului urmărit poate fi realizată prin metode apte să împiedice doar exercitarea efectivă a activității de control, monitorizare și evaluare între soți sau rude apropiate nu și ocuparea posturilor în sine de persoanele aflate în aceste relații.

Sentința civilă nr. 1764/16.05.2017 pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. 7004/2/2016 a rămas definitivă prin nerecurarea sa de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

CAZUL NR. 3

Circumstanțele cauzei

I. Considerentele petiției

Prin petiția înregistrată la C.N.C.D., petentul a considerat că publicarea articolelor în mass-media și pe site-ul publicației reclamate a adus atingere demnității personale.

II. Soluția/Hotărârea C.N.C.D.

În urma analizării întregii documentații aflate la dosar, a lucrărilor de specialitate (audieri, solicitări puncte de vedere), Colegiul director al C.N.C.D. prin hotărârea nr. **290/10.05.2017** a constatat că *Faptele sesizate constituie discriminare, conform dispozițiilor art. 2 alin. 1 și art. 15 ale O.G. nr. 137/2000R și a sancționat în cuantum de 1000 lei, în conformitate cu dispozițiile art. 26 alin. 1 din O.G. 137/2000R.*

III. Cererea de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Brașov – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, reclamata S.C. Profiton S.R.L., a solicitat, în contradictoriu cu pârâții C.N.C.D. și J.T., anularea Hotărârii nr. 290/10.05.2017 pronunțată de Colegiul director, ca fiind nelegală și netemeinică.

În principal, reclamantul menționează faptul că nu își asumă responsabilitatea asupra conținutului postărilor, însă precizează că afirmațiile care sunt contrare legilor, cele de publicitate, obscene, cele care nu sunt la locul lor, precum și cele defăimătoare vor fi șterse.

IV. Rezumatul apărărilor C.N.C.D.

În replică, C.N.C.D. , prin consilierul juridic, a susținut că afirmațiile reclamatului, care fac obiectul petiției, nu sunt protejate de art. 10 al *Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*.

Cu privire la obiectul cauzei deduse judecății, nu se poate aprecia în mod izolat că utilizarea termenului “secui” ar fi de natură discriminatorie, însă modalitatea de prezentare a situației ce face obiectul articolelor este de natură a reține o deosebire pe baza apartenenței etnice/naționalității, ce are ca efect o interferență asupra dreptului la demnitate personală, în sensul prevederilor art. 2 alin.1 coroborat cu art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Această formă de expresie promovează ura bazată pe intoleranță, **prin urmare trebuie sancționată**.

Referitor la susținerea conform căreia “*reclamantul nu își asumă responsabilitatea asupra postărilor*”, se impune precizarea că dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 365/2002 prevăd o derogare de răspundere pentru furnizorul de servicii al societății informaționale, cu îndeplinirea anumitor condiții. Din această perspectivă apare ca relevantă în cauză interpretarea dată de CJUE în cauza C-291/13, Directivei 2000/31/CE, cu privire la definirea furnizorului de servicii, respectiv servicii ale societății informaționale și a limitării răspunderii în temeiul articolelor 12-14 din Directiva 2000/31/CE.

Astfel, Curtea a stabilit de principiu că „*limitările răspunderii civile prevăzute la articolele 12-14 din Directiva 2000/31 nu vizează situația unei societăți editoare de presă care dispune de un site internet pe care este publicată versiunea electronică a unui ziar, această societate fiind, pe de altă parte, remunerată din veniturile generate de publicitatea comercială difuzată pe acest site, în măsura în care aceasta are cunoștință despre informațiile pe care le publică și exercită un control asupra acestora, indiferent dacă accesul la site-ul respectiv este gratuit sau contra cost.* „

De altfel, din considerentul (42) al Directivei 2000/31 rezultă că derogările în materie de răspundere prevăzute de această directivă nu acoperă decât cazurile în care activitatea furnizorului de servicii ale societății informaționale prezintă un caracter pur tehnic, automat și pasiv, ceea ce presupune că furnizorul respectiv nu cunoaște și nici nu controlează informațiile transmise sau stocate (a se vedea Hotărârea Google Franța și Google, C-236/08-C-238/08, EU:C:2010:159, punctul 113).

În speța dedusă judecății, reținem că reclamantul nu are calitatea de furnizor de servicii ale societății informaționale pentru a beneficia de dispozițiile art. 12 din Legea 365/2002, acesta fiind în fapt administratorul unei pagini de internet, perspectivă din care are control asupra informațiilor care apar pe site.

De asemenea, în acest context apare ca irelevantă mențiunea privind negarea oricărei responsabilități a administratorului site-ului pentru conținutul materialelor ce se publică, aceasta nefiind de natură să-l exonereze de răspundere pe reclamant.

În cazul dedus judecății, astfel cum s-a arătat anterior, reclamantul nu are calitatea de simplu intermediar al informației, având posibilitate de a cenzura postările pe site dar a omis să acționeze în acest sens.

V. Soluția instanței de fond

Curtea de Apel Brașov – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, prin sentința civilă nr. 172/08.11.2017 a respins acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta S.C. Profiton S.R.L. în contradictoriu cu pârâții Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și J. T. având ca obiect anularea Hotărârii nr. 290/10.05.2017 pronunțată de pârâtul Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

VI. Soluția instanței de recurs

La data elaborării Raportului, cauza se află în procedura de filtru pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, ca urmare a recursului promovat de reclamanta S.C. Profiton S.R.L.

CAZUL NR. 4

Circumstanțele cauzei

I. Considerentele petiției

Prin petiția înregistrată la C.N.C.D., petenta a considerat discriminatorie desfacerea disciplinară a contractului de muncă pentru o persoană gravidă. S-a constatat că petentei gravide (aflată în luna a IV-a) i s-a desfăcut contractul de muncă pentru abateri disciplinare, fără a fi respectați pașii necesari pentru o astfel de măsură.¹

II. Soluția/Hotărârea C.N.C.D.

În urma analizării întregii documentații aflate la dosar, a lucrărilor de specialitate (audieri, solicitări puncte de vedere), Colegiul director al C.N.C.D. prin hotărârea nr. **56/25.01.2017** a constatat că **Desfacerea contractului de muncă a petentei gravide reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și art. 7 lit. a) din O.G. nr. 137/2000R** și a sancționat pe S.C. Sortec Lux S.R.L. în cuantum de 10.000 lei, în conformitate cu dispozițiile art. 26 alin. 1 din O.G. 137/2000.

III. Cererea de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, reclamanta S.C. Sortec Lux S.R.L., a solicitat, în contradictoriu cu pârâții C.N.C.D. și G.F., anularea Hotărârii nr. 56/25.01.2017 pronunțată de Colegiul director, ca fiind nelegală și netemeinică.

În principal, reclamantul menționează faptul că pârâta nu a adus la cunoștința faptul că este însărcinată.

¹ A se vedea adresa **P11476/53475/CRM/14.09.2016** a ITM București

Reclamantul susține că a avut cunoștință de starea de graviditate a pârâtei cu ocazia înmânării deciziei de desfacere a contractului de muncă, când pârâta a adus o adeverință din care a reieșit că aceasta este însărcinată în luna a IV-a.

IV. Rezumatul apărărilor C.N.C.D.

În replică, C.N.C.D. a susținut că se invocă un tratament diferențiat în ceea ce privește desfacerea contractului de muncă a petentei gravide.

Astfel, se reține că petenta a fost supusă unui tratament discriminatoriu/hărțuitor din cauza stării sale de graviditate (aflată în luna a IV-a de sarcină).

Starea de graviditate, conform tratatelor internaționale în domeniu (Directiva 76/207/CEE) și al legislației interne (Legea nr. 2002/20002, O.U.G. nr. 96/2003), reprezintă o situație diferită a femeilor, care trebuie tratată în mod diferit față de alte situații, în sensul în care, în acest timp nu se pot modifica veniturile salariale sau încheia raportul/contractul de muncă al angajaților, sub niciun motiv.

Prin acest tratament diferențiat/hărțuitor, aplicat de către angajator, petenta a fost supusă, pe de-o parte, la un tratament intimidant, ostil, degradant, iar pe de altă parte discriminatoriu.

Desfacerea contractului de muncă al petentei gravide reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, fiind o faptă de excludere pe baza gravidității/sex² care a avut ca scop sau efect restrângerea folosinței și exercitării, în condiții de egalitate. Mai mult, petentei i-a fost încălcat dreptul la muncă, criteriul diferențierii fiind starea sa de graviditate/sex.

În conformitate cu dispozițiile O.U.G. 96/2003, angajatorul are obligația respectării principiului protecției maternității și securității femeilor gravide sau celor care și-au reluat activitatea după perioada de lăuzie, în ceea ce privește riscurile care le pot afecta sănătatea și securitatea. Starea de maternitate nu poate constitui motiv de discriminare. Iar prin dispozițiile art. 10 alin 6 lit. a din Legea nr. 202/2002 se interzice concedierea pe durata în care salariata este gravidă.

Raportându-ne la materialul probator depus de către părți, reținem că partea reclamată de discriminare nu depune niciun fel de probatoriu, care să vină să răstoarne prezumția de existență a faptei, astfel precum este prezentată de către petentă, neasumându-și astfel obligația de răsturnare a sarcinii probei, conform dispozițiilor art. 20 alin. 6 din OG nr.137/2000, republicată actualizată.

Deși petenta nu a probat că a informat angajatorul privind starea ei de graviditate, totuși, având în vedere, pe de o parte, situația constând în faptul că starea de graviditate a petentei era deja vizibilă, iar pe de altă parte graba cu care s-a desfășurat contractul de muncă, fără a respecta condițiile legale,³ se reține crearea prezumției existenței discriminării.

² În Jurisprudența Curții Europene de Justiție se statuează faptul că starea de maternitate/graviditate trebuie cuprinsă în categoria criteriului "sex".

³ Prin adresa **P11476/53475/CRM/14.09.2016**, ITM București a reținut că "Pentru concedierea dvs. în baza prevederilor art. 61 lit. 1 din Codul muncii, **angajatorului nu a făcut dovada respectării dispozițiilor art. 247-252 din Legea nr. 53/2003, Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.**"

Având în vedere toate aceste considerente, s-a reținut că tratamentul diferențiat aplicat petentei, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, constituie discriminare așa cum este definită de O.G. 137/2000.

V. Soluția instanței de fond

Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, prin sentința civilă nr. 2722/29.06.2017 a respins acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamanta S.C. Sortec Lux S.R.L. în contradictoriu cu pârâții Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și G.F. având ca obiect anularea Hotărârii nr. 56/25.01.2017, adoptată de pârâtul Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

VI. Soluția instanței de recurs

La data elaborării Raportului, cauza se află în procedura de filtru pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, ca urmare a recursului promovat de reclamanta S.C. Sortec Lux S.R.L.

Raport privind activitatea Serviciului de Inspecție în anul 2017

Conform prevederilor art. 41 alin. (1) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor „Titularul de dosar dispune prin rezoluție acțiunea de investigare, dacă este cazul, după studierea petiției și a mijloacelor de probă anexate”. Astfel, dosarul supus investigării, însoțit de rezoluția titularului de dosar, este transmis Serviciului de Inspecție, din cadrul Direcției Juridice, în vederea verificării unor aspecte neclare precum și în scopul colectării de informații, declarații de martori și probe necesare soluționării sesizării în cauză. După efectuarea controlului, echipa de investigație redactează un raport de investigație la care anexează documentația rezultată în urma controlului.

Situația statistică a dosarelor investigate de Serviciul de Inspecție în anul 2017

În anul 2017, Colegiul director a repartizat Serviciului de Inspecție un număr de 30 de dosare. În vederea respectării rezoluțiilor titularilor de dosar și realizării obiectivelor controalelor au fost efectuate un număr de 39 de investigații (unele dintre dosare necesitând mai multe deplasări), dintre care 24 în municipiul București și județul Ilfov, 2 în regiunea Nord-Vest (jud. Cluj 2), 5 în regiunea Sud-Est (jud. Vrancea 2, jud. Galați 1, jud. Buzău 1 și jud. Constanța 1), 2 în regiunea Sud-Muntenia (jud. Dâmbovița 1 și jud. Giurgiu 1), 1 în regiunea Nord-Est (jud. Iași 1), 1 în regiunea Vest (jud. Hunedoara 1), 2 în regiunea Sud-Vest Oltenia (jud. Dolj 1 și jud. Gorj 1) și 2 în regiunea Centru (jud. Sibiu 2).

Din totalul de 30 de dosare supuse verificărilor, în 26 dintre ele (reprezentând 84% din total) presupusa faptă de discriminare a avut loc în mediul urban, iar în restul de 5 (16%) în mediul rural. În 24 (69%) din dosarele verificate, partea reclamată a fost încadrată în categoria persoanelor juridice, iar în 11 (31%) reprezentând persoane fizice. Unele dosare au avut ca părți reclamate atât persoane fizice cât și juridice. În privința criteriilor de discriminare situația dosarelor investigate se prezintă astfel: etnie 8 (22%), dizabilitate 6 (16%), vârstă 3 (8%), categorie socială 3 (8%), convingeri politice 2 (6%), rasă 2 (6%), naționalitate 2 (6%), boală 2 (6%), fără criteriu 2 (6%), orientare sexuală 1 (3%), apartenență sindicală 1 (3%), gen 1 (3%), religie 1 (3%), studii 1 (3%), – (cinci dintre dosare au avut două criterii de discriminare).

Raport privind activitatea Compartimentului Structuri Teritoriale în anul 2017

BIROUL TERITORIAL MUREȘ

În perioada ianuarie-noiembrie 2017, la nivelul Structurii Teritoriale Mureș au fost acordate **74** de audiențe și consultanțe de specialitate persoanelor interesate de domeniul de activitate al C.N.C.D.

Criteriile și domeniile care au făcut obiectul activității de acordare a consultanței juridice de specialitate au fost: limbă, etnie, handicap, boală cronică necontagioasă, vârstă, religie, apartenența la o categorie defavorizată, altele.

În anul 2017, la nivelul Structurii Teritoriale Mureș a fost primit un număr de **29** de petiții privind potențiale fapte de discriminare, transmise ulterior spre soluționare Colegiului director al C.N.C.D.

Activitatea de colaborare cu autoritățile publice, cu persoane juridice și fizice pentru asigurarea prevenirii și eliminării tuturor formelor de discriminare, respectiv promovarea C.N.C.D. la nivel local, s-a realizat prin diverse participări la întruniri, conferințe, seminarii organizate în colaborare cu autoritățile publice locale și persoane juridice din domeniul drepturilor omului, în județul Mureș.

BIROUL TERITORIAL BUZĂU

În cursul anului 2017, la nivelul Structurii Teritoriale Buzău au fost acordate audiențe de specialitate unui număr de **104** persoane, evidențiindu-se o creștere triplă față de anul precedent.

Criteriile și domeniile care au făcut obiectul activității de acordare a consultanței juridice de specialitate au fost: etnie, handicap, orientare sexuală, egalitate în activitatea economică și în materie de angajare.

De asemenea, s-a acordat audiență de specialitate unui număr de **10** dosare aflate în curs de soluționare pe rolul C.N.C.D.

În anul 2017, la nivelul Structurii Teritoriale Mureș a fost primit un număr de **5** petiții privind potențiale fapte de discriminare, transmise ulterior spre soluționare Colegiului director al C.N.C.D.

Printre activitățile de prevenire a fenomenului discriminării pot fi enumerate vizitele de promovare a principiului nediscriminării la nivelul mai multor primării din județul Buzău, cu precădere în localitățile unde există un număr semnificativ de cetățeni de etnie romă (Vernești, Calvini, Rm. Sărat).

De asemenea, reprezentantul Structurii Teritoriale Buzău a participat la toate acțiunile Consiliului Județean Buzău pe tema Egalității de Șanse, precum și la întrunirile comisiei respective din cadrul Consiliului Județean.

Tododată, s-a reușit și încheierea unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean prin intermediul căruia se va desfășura un program de informare privind legislația antidiscriminare. Tot în acest context, s-a stabilit și un program de lucru cu unitățile școlare din județul Buzău, în scopul reluării campaniei intitulate „Tu ce etichetă porți?”.

Asigurarea stagiului de practică pentru studenți în anul 2016

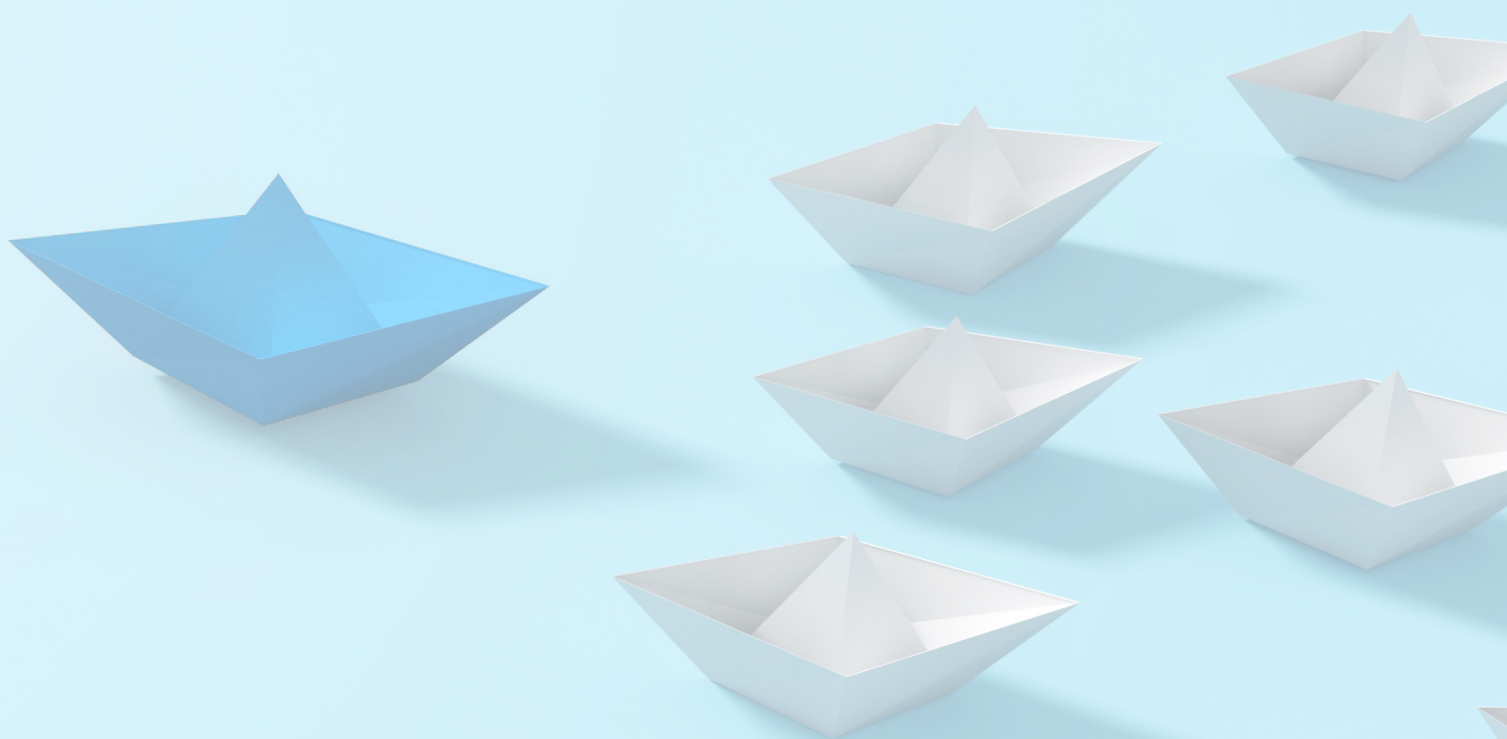
Pe parcursul anului 2017, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin Direcția Juridică – Serviciul Juridic, Contencios și Contracte și Direcția Programe și Relații Internaționale, a asigurat desfășurarea stagiului de practică pentru studenți de la următoarele instituții de învățământ superior: Universitatea din București – Facultatea de Drept și Facultatea de Științe Politice, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București – Facultatea de Științe Juridice și Administrative, Universitatea Titu Maiorescu – Facultatea de Drept.

În cadrul acestei activități, instructorii de practică din cadrul Direcției Juridice ai C.N.C.D. au prezentat studenților participanți informații cu privire la noțiunea de discriminare, tipuri de discriminare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării: organizare și funcționare, organigramă, atribuții, procedura de soluționare a petițiilor, sancțiuni aplicate, programe organizate în scopul prevenirii și combaterii discriminării, precum și procedura de contestare a hotărârilor C.N.C.D. în fața instanțelor judecătorești. De asemenea, studenții aflați în stagiul de practică au avut posibilitatea de a participa la ședințele instanței de judecată alături de consilierul juridic al C.N.C.D., în dosare care au avut ca obiect anularea hotărârilor C.N.C.D.

În cadrul stagiului de practică s-au desfășurat și exerciții practice, astfel încât studenții să conștientizeze efectele negative ale discriminării asupra oamenilor. Studenților care au optat să-și aprofundeze cunoștințele în funcționarea mecanismelor de prevenire și combatere a discriminării li s-au prezentat diverse metode preventive de către persoana responsabilă cu activitatea studenților aflați în practică din cadrul **Direcției Programe și Relații Internaționale.**

Astfel, după o incursiune psiho-sociologică în domeniu, pentru definirea și descrierea modului în care se manifestă discriminarea, s-au dezbătut conceptele de bază și limitele lor – toleranță, drepturile omului, egalitate, politici afirmative, ritualuri, tradiții, libertate de exprimare, egalitate de oportunități, libertate de expresie, diversitate – observându-se atât complexitatea, cât și posibile modificări ale sensului conceptului de discriminare în mileniul globalizării. Au fost urmărite câteva filme documentare ale căror personaje fac parte din grupuri vulnerabile. Studenții au fost atrași îndeosebi de rolul atitudinilor personale în prevenirea discriminării, de sursele atitudinale ale discriminării și de capitolul dedicat efectelor discriminării. Jocurile de rol i-au ajutat să experimenteze deopotrivă solidaritatea (ca efect pozitiv al discriminării) și efectele negative ale atitudinilor și manifestărilor discriminatorii, nevoia de responsabilitate în fața cercului vicios al discriminării – discriminarea care naște discriminare.

La finalul stagiului de practică, studenții participanți au primit din partea C.N.C.D. adeverințe de practică, care au atestat faptul că aceștia s-au dovedit interesați de domeniul de activitate al instituției, că au respectat programul stagiului de practică și indicațiile trasate de către instructori, că au studiat materialele recomandate și că au solicitat informații care să-i ajute în înțelegerea complexității fenomenului combaterii discriminării.

Exemple din jurisprudența
constatărilor Colegiului
director al C.N.C.D.

1. Egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie

Petentul arată că societatea reclamată și sindicatul reprezentativ au negociat și prevăzut în Contractul colectiv de muncă (în continuare CCM) 2015-2016 un articol (art. 97), contrar sancțiunilor C.N.C.D. și a prevederilor hotărârii judecătorești prin care sunt iar condiționați de inițiativa patronatului sau a sindicatului reprezentativ pentru a putea beneficia de dreptul la negocierea contractului de muncă.

- ▶ Petentul aduce în discuție hotărârea nr. 342/2015, prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat săvârșirea faptelor de discriminare împotriva membrilor sindicatului petiționar.
- ▶ nu s-a procedat în conformitate cu prevederile legale, motiv pentru care, deși sunt formulate cereri de negocieri, patronatul și sindicatul reprezentativ condiționează dreptul de „inițiativa” acestora.
- ▶ articolul reclamat prevede următoarele: „Negocierea Contractelor Individuale de Muncă se declanșează, în mod obligatoriu, la inițiativa uneia dintre părțile semnatare ale Contractului Colectiv de Muncă”.
- ▶ astfel, calitatea de membri ai alte organizații sindicale neobediente face ca patronatul să condiționeze acest lucru numai dacă există „inițiativă” din partea „părților semnatare” ale CCM.

Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că petentul este condiționat de inițiativa patronatului și a sindicatului reprezentativ în ceea ce privește beneficierea dreptului de a negocia contractul de muncă (art. 97 din CCM 2015-2016).

Drepturile acordate de angajator doar sindicatului reprezentativ prin Contractul colectiv de muncă ar trebui extinse și asupra sindicatelor nereprezentative, în condițiile Legii dialogului social. Art. 97 cuprins în CCM prevede că „Negocierea Contractelor Individuale de Muncă se declanșează, în mod obligatoriu, la inițiativa uneia dintre părțile semnatare ale Contractului Colectiv de Muncă”. În acest sens, calitatea de membri ai alte organizații sindicale neobediente face ca patronatul să condiționeze acest lucru numai dacă există „inițiativă” din partea „părților semnatare” ale CCM. Colegiul director reține că părțile semnatare ale CCM sunt angajatorul și sindicatul reprezentativ.

Favorizarea sindicatului reprezentativ într-o serie de domenii, acordare de drepturi este discriminatorie întrucât reprezintă o deosebire, excludere, preferință pe baza apartenenței sindicale, care are ca efect restrângerea drepturilor sindicale și ale celor prevăzute prin Contractul colectiv de muncă.

Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul director, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare directă,

prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 7 lit. f) din O.G nr.137/2000, republicată și decide sancționarea angajatorului (S.N. Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu – Constanța S.A.) cu amendă contravențională în sumă de 5.000 lei, în virtutea art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000, având în vedere următoarele aspecte:

- ▶ discriminarea a vizat un grup de persoane;
- ▶ discriminarea este de natură să afecteze activitatea independentă a sindicatelor nerepresentative și să creeze un monopol pentru un singur sindicat, cel reprezentativ;
- ▶ prima reclamată are calitatea de angajator, care are obligații clare față de angajați și față de reprezentanții lor.

Colegiul director obligă primul reclamat să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți la ședință, Colegiul director hotărăște:

1. Favorizarea sindicatului reprezentativ într-o serie de domenii, acordare de drepturi este discriminatorie conform art. 2 alin. 1 și art. 7 lit. f) din O.G. nr. 137/2000;
2. Aplică amenda contravențională în sumă de 5.000 lei față de S.N. Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu – Constanța S.A., str. Tudor Vladimirescu nr. 4, Mihail Kogălniceanu nr. 4, județul Constanța, J13/2498/1998, CUI RO11212645 conform art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000;
3. Obligă primul reclamat să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională conform art. 26 alin. 2 al O.G. nr. 137/2000.

2. Etnie (romă). Acces la servicii

Petentul susține că în data de 23.03.2016 a intrat, însoțit de nepotelul de 3 (trei) ani, în incinta cofetăriei reclamate pentru a cumpăra o prăjitură minorului. Menționează că nu a fost servit deoarece persoana angajată acolo i-a spus că patronul cofetăriei (cea de-a doua parte reclamată) a interzis servirea către persoanele de etnie romă.

Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), referitor la primul capăt de cerere, constată că Regulamentul intern al societății reclamate este discriminatoriu. Referitor la al doilea capăt de cerere, Colegiul director constată că petentului i-a fost refuzat accesul la serviciile oferite de societatea reclamată, pe criteriul apartenenței acestuia la etnia romă.

Colegiul director reține faptul că reprezentantul societății reclamate a recunoscut că Regulamentul de ordine interioară este foarte exigent, servirea produselor în incinta localului putând fi făcută numai dacă există consumație de minim 300 lei/persoană. De asemenea, se reține că acest regulament a fost impus în urma numeroaselor scandaluri avute cu persoanele de etnie romă din oraș.

Colegiul director constată că, prin dispozițiile cuprinse în Regulament, criteriul de selectare a clienților cuprins la art. 1 „...conducerea societății a hotărât să se servească în local consumație de minim 300 lei ...” dezavantajează anumite persoane, față de alte persoane, fără o justificare obiectivă. Impunerea cerinței de a exista consumație de minim 300 lei/persoană pentru a putea consuma produsele în incinta cofetăriei constituie discriminare indirectă, partea reclamată tratând diferențiat persoanele care nu beneficiază de această sumă, în contradicție cu legislația în domeniu.

Suma minimă cuprinsă în regulament nu se justifică obiectiv raportat la nivelul de trai al cetățenilor din societatea românească. Este de notorietate faptul că prețurile alimentelor este ridicat în comparație cu nivelul de trai, care este la jumătate față de țările din Europa. De asemenea, Colegiul director este de opinie că impunerea cerinței analizate mai sus descurajează orice persoană care nu beneficiază de această sumă de bani să apeleze la serviciile oferite de cofetăria reclamată în prezenta cauză, în condiții de egalitate.

Pentru analizarea acestui capăt de cerere s-a reținut faptul că au existat numeroase declarații de martor, prin care au fost confirmate cele susținute de petent, și anume faptul că persoanele de etnie romă nu sunt lăsate să consume prăjituri în incinta cofetăriei.

În acest sens, Colegiul director constată că partea reclamată a manifestat un comportament care a dus la crearea unui cadru intimidant față de petent și față de persoanele de etnie romă, încălcându-se dreptul la demnitate și dreptul de a accesa, în condiții de egalitate, serviciile oferite de prestatori. Aceste fapte reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

Colegiul director hotărăște:

1. Față de primul capăt de cerere al sesizării, referitor la criteriul impus la art. 1 din Regulamentului de ordine interioară „...conducerea societății a hotărât să se servească în local consumație de minim 300 lei ...” Colegiul director constată că faptele reprezintă discriminare, conform prevederilor art. 2 alin 3 și art. 10 lit. f) din O.G. nr. 137/2000, republicată și decide sancționarea părții reclamate S.C. Bal 99 Prod S.R.L., prin reprezentant, cu amendă contravențională în valoare de 2.000 lei, potrivit art. 26 din O.G. nr. 137/2000.

2. În ceea ce privește al doilea capăt de cerere al sesizării, referitor la manifestarea unui comportament care a dus la crearea unui cadru intimidant față de petent și față de persoanele de etnie romă, încălcându-se dreptul la demnitate și dreptul de a accesa, în condiții de egalitate, serviciile oferite de prestatori, Colegiul director constată că faptele reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată și decide sancționarea părții reclamate S.C. Bal 99 Prod S.R.L., prin reprezentant, cu amendă contravențională în valoare de de 2.000 lei, potrivit art. 26 din O.G. nr. 137/2000.

3. Naționalitate. Dreptul la demnitate personală

Petenta formulează sesizare cu privire la emisiunea „Lumea lui Banciu”, difuzată pe postul de televiziune B1 TV, în data de 02 decembrie 2015, ora 23.00. În cadrul emisiunii realizatorul Radu Banciu a luat în discuție știrile cu privire la tentativa de atentat terorist din Târgu Secuiesc.

În cadrul emisiunii, realizatorul a făcut o serie de afirmații cu privire la minoritatea maghiară în ansamblu. În acest sens, sunt redată cele mai importante afirmații din cadrul emisiunii:

Minutul 5:04 „Ei, doamnă, sigur că maghiarii nu sunt foarte frumoși la chip, i-am văzut și eu, arată groaznic. Arată ca „cioveși” ăia maghiari ai noștri din tinerețe, un pic de bărbie mijită așa..Sunt oribili ungurii în general ca bărbați. Sigur, nu aducem vorba despre femeile lor acum, că discuția este alta.”

Minutul 17:23 „Maghiarul este într-adevăr răzbunător din fașă, că-i cunosc, îi știu. Ei de când se nasc au în genă răzbunarea. Sunt croiți așa, toți sunt crescuți la fel. Nu există un ungur în lumea asta care să nu deteste sau care să nu conteste tratatul de la Trianon. Deși ei nu cunosc în amănunt pentru că nu sunt niște tipi extrem de citiți sau de culți sau de...nu cunosc decât o istorie de-a lor așa cum o văd ei. Nu cunosc în detalii ce s-a întâmplat acolo, nu știu astea cu tratatele. Dar, evident, știu consecința lor, știu titlurile, la asta se pricep. Toți au fost crescuți așa. Indiferent ce fel de oameni sunt, că sunt băcani, că sunt tinichigii, că sunt profesori universitari, că sunt piloți de aeronave sau cosmonauți sau mâncători de crocodili, toți cetățenii maghiari din lume contestă decizia de la Trianon. Nu există nici un ungur pe suprafața pământului care să fie de acord cu această decizie. Asta o au în genă. De cum se nasc, ei sunt croiți, da și li se spun lucrurile astea. Se amplifică acest fenomen. Toți, absolut toți sunt la fel. Deci, la maghiari, chestiunea cu generalizarea este o uriașă greșală. Ei sunt toți la fel. Orice altă națiune mai lasă de la ea. Cum zic francezii, mai pune un pic de apă în vin. Niciodată maghiarul. Nu există ungur sau unguroaică, deci cetățean maghiar pe această planetă care să considere că la Trianon s-a făcut dreptate. Nu există. Bă, orice altă națiune din lume are măcar un individ (...) mai există unii care nu văd lucrurile chiar așa. Ei sunt într-adevăr ca o turmă de oi...Din acest punct de vedere – atenție – toți cetățenii unguri din lume sunt dușmanii României. Fără discuție. Nu veniți mie să-mi spuneți că nu-i așa. Toți cetățenii contestă acest tratat prin care Ungaria a pierdut Transilvania.”

Minutul 22:27 „Deci, în ei, tresaltă mândria aia de a fi maghiar. S-au simțit aproape răzbunați numai pentru această tentativă. Sigur, mulți maghiari nu au formulat niciodată în public așa ceva, dar cu toții o gândeau. Să știți că nu există bucurie mai mare pentru un etnic maghiar, și pentru un maghiar din Australia, din Mexic, din Ciudad de Mexico, din Santiago de Chile, de unde vreți...de la Beijing...nu există bucurie mai mare pentru un maghiar decât să audă că au fost omorâți niște români în Transilvania de un ungur. Nu există bucurie (mai mare, nota noastră), chiar dacă ei nu o formulează. În sinea lor ei așa și-ar dori să evolueze lucrurile în fiecare zi. Da?”

Minutul 23:30 „Ei îi detestă pe francezi, evident, fiind o națiune latină. Ungurii detestă tot ce-i latin. Urându-ne pe noi, urăsc toate țările latine. Acesta e laitmotivul lor. Ei sunt

alături numai de țările anglo saxone, de țările slave, mai puțin, în fine... Ei sunt cu nemții, cu ăștia...cu englezii..niciodată cu latinii, îi detestă visceral pe toți. Da. Deci orice ungur detestă un francez, asta este evident. Când au auzit că au sărit ăia în aer, sala de concerte și că i-a omorât, au zis... Nu, neapărat că au aplaudat, dar nici nu le-a părut rău, să știți. Ei, ca națiune, nu, nu condamnă așa ceva...”

Afirmațiile citate mai sus reprezintă propagandă național-șovină și instigare la ură națională. Consideră că a fost adusă atingere demnității și a fost creată o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare îndreptată împotriva minorității maghiare din România.

Colegiul director hotărăște:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul naționalității, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate de voturi);
2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei, pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 și al art. 15 ale O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 al O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, (8 voturi pentru, 1 vot împotriva).

4. Gen. Libertate de exprimare

În cursul lunii iulie 2017, s-a publicat un anunț publicitar pe pagina de internet www.roabadepromotii.ro cu următorul mesaj: „TE BATE BĂRBATUL DE DOUĂ ORI PE ZI? SCHIMBĂ MĂCAR FARDUL!”. Mesajul promova un produs, fictiv potrivit părții reclamate, denumit „FARD PUGILISTA”.

În soluționarea speței de față, Colegiul director este chemat să stabilească dacă mesajul publicitar depășește limitele libertății de exprimare și aduce atingere pe criteriul de sex respectului pentru demnitatea umană, respectiv imaginii unui grup de persoane.

În acest sens, Colegiul director constată că activitatea de publicitate a unor produse sau servicii constituie un demers care urmărește un scop legitim în societate, promovarea acestora cu scopul vânzării lor. Chiar dacă în apărarea sa, partea reclamată susține că mesajul publicitar este unul fictiv pentru că promovează un produs inexistent, modalitatea și platforma pe care este transmis mesajul induce cu ușurință în eroare receptorii, grupul țintă. Astfel, platforma pe care s-a transmis mesajul este destinat exclusiv anunțurilor de vânzare a produselor și serviciilor.

Conținutul mesajului s-a construit pe o puternică realitate din societate: pe gradul ridicat de violență domestică din România. Mesajul conține un element de bagatelizare a importanței subiectului violenței domestice împotriva femeilor în România, creându-se o atmosferă degradantă, umilitoare la adresa femeilor victime ale violenței domestice.

Prin modalitatea de concepere și comunicare a mesajului publicitar s-a prejudiciat demnitatea umană a femeilor victime ale violenței domestice, respectiv s-a adus atingere imaginii

acestui grup de persoane, prin prezentarea degradantă și umilitoare a acestora doar cu scopul de a atrage vizualizări ale paginii de internet prin mesajul în cauză.

Colegiul director hotărăște:

1. Sancționarea proprietarului paginii de internet pe care s-a publicat mesajul publicitar, obiect al prezentei plângeri, cu amendă contravențională în valoare de 5.000 de lei pentru încălcarea art. 19 din Legea nr. 202/2002 și art. 15 din O.G. 137/2000;
2. Obligarea părții reclamate să publice prezenta hotărâre pe pagina de internet în cauză, în termen de 30 de zile și pe o perioadă de 30 de zile.

5. Categorie defavorizată (înălțimea candidaților). Dreptul la educație

Petentul consideră că este discriminat prin impunerea condiției de înălțime de 1,70 m pentru bărbați (respectiv 1,65 m pentru femei) în vederea participării la concursul de recrutare prin încadrare din sursă externă, având în vedere dispozițiile Ordinului M.A.I. nr. 140/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, Colegiul director decide că prevederile art. 7 alin. (4) lit. a), coroborat cu art. 6 alin. (4) lit. a) din anexa nr. 2 la Ordinul M.A.I. nr. 140/2016 privind condițiile legale și criterii specifice de recrutare a candidaților, în ceea ce privește condiția de înălțime (minimum 1,70 m pentru bărbați și 1,65 m pentru femei) reprezintă faptă de discriminare conform art. 2 alin. 3 coroborat cu art. 7 lit. a) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

În ceea ce privește sancționarea faptei de discriminare conform art. 2 alin. 3, coroborat cu art. 7 lit. a) din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul director reține că prevederile Ordinului M.A.I. nr. 140/2016 privind condițiile legale și criterii specifice de recrutare a candidaților în ceea ce privește condiția de înălțime (minimum 1,70 m pentru bărbați și 1,65 m pentru femei) au fost analizate și prin hotărârea nr. 147/01.03.2017.

Colegiul director a luat act atât de argumentarea avută în vedere în fundamentarea hotărârii nr. 147/01.03.2017, cât și de faptul că fapta de discriminare a fost sancționată deja conform art. 26 alin. 1 al O.G. 137/2000, republicată, cu amendă contravențională în cuantum de 3000 lei, fapt pentru care în speța de față a fost emisă în sarcina Ministerului Afacerilor Interne o recomandare în sensul de a fi asigurată egalitatea în materie de angajare și profesie.

Colegiul director hotărăște:

1. Constatarea faptei de discriminare prevăzută de art. 2 alin. 3 și art. 7 lit. a) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Recomandă Ministerului Afacerilor Interne de a asigura egalitatea în materie de angajare și profesie.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

6. Etnie. Dreptul la demnitate personală

Petenții reclamă discriminarea la care au fost supuși în spațiul public prin diverse postări pe Facebook, precum și în localitatea de domiciliu, în urma unui conflict mai vechi cu reclamatul care le-a adresat injurii („țigani puturoși”), amenințări, a avut un comportament obscen la adresa lor, motiv pentru care au formulat plângeri penale împotriva acestuia începând cu luna august până în octombrie 2016, plângeri care nu au fost soluționate până la momentul formulării petiției.

Pe data de 21.10.2016 a avut loc un alt conflict între părți soldat cu formularea în mod reciproc de plângeri la poliția municipală. Petenții afirmă că doar plângerea reclamatului formulată împotriva lor pentru amenințare și tulburarea liniștii publice a fost luată în considerare, în urma acesteia fiind reținuți, cu propunere de arestare preventivă.

Petenții apreciază că măsurile dispuse împotriva lor constituie un abuz, urgența cu care s-a derulat procedura reținerii dând dovadă că poliția a acționat la presiunea reclamatului, având în vedere faptul că plângerile acestora nu au fost soluționate, însă au reacționat prompt la plângerea reclamatului, despre care chiar șeful poliției a afirmat să aibă grijă „că lovește tare”, conform spuselor petenților.

După arestarea lor preventivă, petenții precizează că au apărut postări pe rețelele de socializare din care rezultă, în opinia acestora, că s-a derulat o acțiune sincronizată, cu titlu de exemplu aceștia prezentând o postare „sarcina a fost îndeplinită” sub numele Pal Ede.

De asemenea, petenții supun atenției C.N.C.D. postările reclamatului pe rețeaua de socializare:

- ▶ 23.11.2016 - „De ziua mea mi-e poftă de friptură țigănească... o jumătate de porție din carne mai veche... nu contează dacă este greu de mestecat. Cealaltă porție să fie friptură țigănească preparată din carne proaspătă, însă să nu fie prea ULEIOASĂ”;
- ▶ 23.11.2016 - „...acesta așteaptă la toți țiganii în acest oraș care mă șicanează ... sau se comportă asemănător”;
- ▶ 22.11.2016 – distribuirea unei fotografii cu titlul „terapii alternative pentru dureră în cur a clasei politice românești – ACURPUNCTURA – Dr. Vlad Țepeș”.

Petenții mai precizează că a fost organizat un marș pentru siguranță publică de o persoană sprijinită de autoritățile locale întrucât nu s-a dispus arestarea lor preventivă. Astfel, aceștia consideră că au fost sprijinite persoanele care manifestă ură rasială și instigă prin faptele lor la ură și discriminare.

Având în vedere natura afirmațiilor exprimate în mod public, prin postările pe rețeaua de socializare, faptul că afirmațiile analizate au vizat încălcarea demnității petenților, chiar ale comunității române prin modalitatea de exprimare, Colegiul director apreciază că se impune aplicarea unei amenzi contravenționale în cuantum de 2000 lei față de reclamat.

Totodată, Colegiul director dispune publicarea rezumatului prezentei hotărâri în presa locală, precum și la nivelul instituției Primarului mun. Odorhei Secuiesc, cu respectarea datelor cu caracter confidențial (datele de identificare de ordin personal ale petenților).

De asemenea, Colegiul director decide transmiterea unei copii a prezentei hotărâri către instituția Primarului mun. Odorheiu Secuiesc, Poliția locală Odorheiu Secuiesc și către Instituția Prefectului Harghita.

7. Dizabilități. Acces locuri publice

Colegiul director reține spre analiză faptul că petentul, persoană cu dizabilități, reclamă lipsa accesibilizării (în lipsa unei rampe sau lift amenajat pentru persoanele cu deficiențe locomotorii) în magazinul comercial Shopping Center HM situat în Hala Moldovei din Focșani, fapt confirmat chiar de reclamat prin apărarea formulată.

Persoanele juridice, inclusiv companiile private, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiul nediscriminării. Or, inclusiv furnizorii de servicii, comercianții trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil din cauza unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

Colegiul director hotărăște:

1. Aspectele sesizate constituie discriminare potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10, lit. f) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei;
3. Obligarea reclamatului de a publica rezumatul prezentei hotărâri în mass-media, într-un cotidian local, conform art. 26 alin. 2 din O.G. nr. 137/2000;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

8. Acces la educație

Potentul reclamă discriminarea la care este supus prin excluderea sa din lotul olimpic național al României la Olimpiada internațională de limba rusă modernă, pe baza cetățeniei, respectiv refuzul din partea Ministerului Educației Naționale de a-i recunoaște meritele obținute la concurs (punctaj maxim și Premiul I la concursul „Tânărul orator”) din moment ce nu a făcut parte din delegația aprobată de minister.

Colegiul director reține faptul că petentul este cetățean român, conform certificatului de cetățenie română al tatălui său, cetățenie pe care a redobândit-o în data de 03.11.2016, elev în cadrul Colegiului Economic „Virgil Madgearu”, clasa a X-a, bursier al statului român. Printre criteriile pe care elevii trebuie să le îndeplinească în vederea participării la Olimpiada internațională de limba rusă modernă, desfășurată la Moscova în perioada 20 – 26 noiembrie 2016 se regăsește și criteriul de calificare cu privire la ”apartenența la cetățenia română dovedită prin carte de identitate sau pașaport emis de autoritățile române”.

Colegiul director hotărăște:

1. Aspectele sesizate constituie discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și alin. 4, coroborat cu art. 11 alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei.

9. Naționalitate. Dreptul la demnitate personală

Petentii au reclamat, iar Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării s-a autosesizat, cu privire la următoarele afirmații publice ale părții reclamate: maghiarii *„ca și popor, sunt un popor de migranți. Ei au venit în Europa fraudulos, practic. Da. Să ne amintim! Ei nu au ce să caute, ei nu sunt europeni, limba lor nu este europeană.”*; *„României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.”*; *„Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.”*; *„Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria”*; *„României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.”* *„credeți că sunteți doriți undeva? Credeți că există vreo nație în Europa care să-l iubească pe unguri?”*

Colegiul director constată că reclamatul, la data de 02.10.2016, în emisiunea „Lumea lui Banciu”, la postul de televiziune B1, cu începere de la ora 23 a comentat un referendum din Ungaria privind primirea refugiaților și a făcut afirmațiile de mai sus. Se poate constata că afirmațiile au fost făcute în public. Afirmațiile conform cărora maghiarii nu sunt europeni, și astfel nu au ce căuta în Europa, sunt profund jignitoare. Reclamatul sugerează că maghiarii ar fi nedoriți în Europa din cauza unei migrații frauduloase. O astfel de afirmație este menită să creeze o atmosferă ostilă față de maghiari. Afirmațiile reclamatului vizează atingerea demnității, creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa tuturor persoanelor de etnie maghiară. Astfel sunt incidente și prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000.

Prin **hotărârea 80 din 01.02.2017** Colegiul director a constatat că afirmațiile reclamate reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. De asemenea, Colegiul director a dispus în sarcina reclamatului amenda contravențională în cuantum de 5000 lei, conform art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

10. Religie. Acces servicii publice

Petenta consideră discriminatorie inexistența unui cimitir public care ar permite înmormântarea persoanelor de alt cult decât cele care au propriile cimitire. Petenta arată că, în urma decesului unei persoane aparținând cultului baptist, autoritatea publică locală reclamată nu a găsit o soluție pentru înmormântare în localitate, chiar dacă o persoană fizică a propus înmormântarea respectivei persoane pe propriul teren, a respectivei persoane decedate. Ulterior, reclamata și-a exprimat acordul pentru înființarea unui cimitir baptist. Nu s-a aflat dacă cimitirul în care se dorea înmormântarea este al autorității locale reclamate sau al Bisericii Ortodoxe Române.

Prin **hotărârea nr. 296 din 10.05.2017**, Colegiul director a constatat că faptele reclamate reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 și art. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. De asemenea, Colegiul director a dispus în sarcina reclamatului amenda contravențională în cuantum de 2000 lei și totodată recomandă reclamatului să înființeze cimitirul comunal conform prevederilor Legii nr. 489/2006.

11. Limbă. Acces la educație

Petentul consideră discriminatorie reducerea locurilor pentru clasele a IX-a cu predare în limba maghiară față de numărul elevilor care termină clasa a VIII-a. Prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării petentul, parlamentar, arată că *Planul de școlarizare pentru anul școlar 2017-2018*, elaborat de către reclamat, prevede 53 de clase în loc de 59 de clase necesare pentru numărul de 1653 de elevi de la secția maghiară care doresc continuarea studiilor liceale în limba maghiară. La secția română au fost aprobate cu 132 de locuri mai multe decât sunt necesare pentru 3060 de elevi care termină ciclul gimnazial, iar la secția germană cu 18 locuri mai multe. Colegiul director constată că planul de învățământ analizat a creat o diferențiere între elevii care au terminat în anul 2017 clasa a VIII-a la secția română sau germană față de elevii care au terminat la secția maghiară.

Prin **hotărârea nr. 642 din 08.11.2017**, Colegiul director a constatat că faptele reclamate reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 și alin. 4 și art. 11 alin. 1 și alin. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. De asemenea, Colegiul director a dispus în sarcina reclamatului amenda contravențională în cuantum de 2000 lei și, totodată, recomandă reclamatului ca în viitor planul școlar să fie elaborat în mod echitabil pentru cei care termină clasa a VIII-a în limba maghiară.

12. Categorie defavorizată (înălțimea candidaților). Dreptul la educație

Petenta sesizează cu privire la dispozițiile Ordinului nr. 140/2016 al M.A.I. privind activitatea de management resurse umane în unitățile de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne. Petenta consideră că îi este îngrădit dreptul de a urma o carieră în poliție, din cauza criteriului de înălțime instituit prin Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 140/2016.

Petenta a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prin petiția 5479/16.09.2016, constatându-se existența unor fapte de discriminare prin hotărârea nr.147/01.03.2017.

Prin hotărârea pronunțată, Colegiul director a constatat existența unei fapte de discriminare intrând sub incidența dispozițiilor **art.2 alin.3 și art. 11 alin. 1, din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată**, partea reclamată fiind sancționată cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei.

13. Angajare. Concediu creștere copil

Petenta, având funcția de inspector exploatare la Oficiul Județean de Poștă Timiș, sesizează faptul că fost concediată în data de 30.08.2016. În februarie 2013 a intrat în concediu de creștere copil până în februarie 2016. La reîntoarcerea din concediul de creștere copil a fost înștiințată prin adresa nr. 119.8/345/18.02.2016 că postul deținut s-a desființat ca urmare a reorganizării dispuse prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 175/14.06.2013 și, că după expirarea termenului de 6 luni, urmează să fie concediată, lucru care s-a și întâmplat.

Prin Hotărârea nr.435 din 04.10.2017, Colegiul director s-a pronunțat asupra aspectelor sesizate, constatând existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1 și art 7 lit. a) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, precum și art. 10 alin. 6 și 7 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată (cu unanimitate de voturi).

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sancționează Compania Națională Poșta Română S.A. prin reprezentant legal cu amendă contravențională în valoare de 5.000 lei conform art. 7 al **O.G. nr. 2/2001 privind regimul contravențiilor** (cu 7 voturi pentru și un vot împotriva).

14. Orientare sexuală. Dreptul la demnitate personală

Petenții sesizează discriminarea în spațiul public, respectiv pe un site de știri, hărțuirea și victimizarea lor în spațiul public prin afirmații defăimătoare. Criteriul indicat de către petenți este orientarea sexuală.

Colegiul director constată că afirmațiile au fost făcute în public, respectiv pe un portal de știri și au vizat atingerea demnității petenților. Afirmațiile au fost de natură să creeze o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa petenților pe criteriul orientării sexuale.

Prin Hotărârea nr. 656/15.11.2017, Colegiul director s-a pronunțat asupra aspectelor sesizate, constatând existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1, art. 2, alin. 7, art. 7 lit. a) și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată**.

Partea reclamată a fost sancționată cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, pentru faptele prevăzute de art. 2 alin 1 și art. 15 din O.G. 137/2000, republicată. Totodată, se recomandă reclamatului să evite pe viitor producerea unor fapte de discriminare.

15. Etnie. Dreptul la demnitate personală

Petenta, Asociația Active Watch, reclamă că pe portalul www.corbiialbi.ro, articolul postat în data de 05.06.2016 “Românul, cel mai mare dușman al românilor” conține afirmații defăimătoare la adresa etniei rome.

În articolul publicat, reclamata face mai multe afirmații discriminatorii:

„Fețele tuciurii, cu părul zbârlit și apretat de amestecul de sebum, praf și transpirație, picioarele desculțe și hainele zdrențăroase ale oamenilor care te asaltează oriunde te-ai duce cu insistența de a le da bani sau ceva de mâncare devin în timp ceva obișnuit, care ajunge să nu te mai deranjeze.”

„Accepți ușor că lângă tine se află o pădure uscată în care, ici-colo, mai apare câte o creangă înverzită și, uneori, chiar câte un copac verde rătăcit, întrucât printre romi – căci despre ei e vorba – există și oameni decenti, care fac carieră, merg la școli înalte și au comportamente sociale exemplare.”

„Oameni fără literatură și izvoare istorice scrise, țiganii s-au stabilit cândva invaziv în diverse localități din țară și nu s-au mai dat duși niciodată. A fost o chestiune de alegere și impunere a acestei alegeri asupra voinței celor care se aflau déjà în teritoriu la momentul venirii lor.

Campioni la abandonul școlar, la șomaj și ajutor social, la cerșit, la delicvențe, înșelătorii și alte fapte de acest fel, țiganii nu doar că și-au păstrat identitatea de-a lungul vremurilor, dar și-au instaurat și un fel de autonomie de facto prin prezența acelor regi și bulibași, necontestati de nimeni niciodată, care pronunță sentințe și impun reguli.”

Se mai arată că „țigani s-au impus așa cum sunt asupra unei societăți pe care o înving cu fiecare altă zi, cangrenând-o și contaminând-o vizibil cu vulgaritate, manifestări care sfidează codul manierilor și kitsch, dar nimeni nu ia atitudine.”

Mesajul general al articolului constă în faptul că nu minoritatea maghiară ar trebui să fie considerată ca fiind cea care reprezintă o amenințare la adresa majorității, ci minoritatea romă.

Articolul sesizat este îndreptat în ansamblul lui împotriva întregii minorități rome, care este prezentată în antiteză cu minoritatea maghiară, ca fiind adevăratul pericol la adresa cetățenilor români. Se creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare și ofensatoare împotriva minorității rome, având drept singur criteriu apartenența la un grup defavorizant.

Partea reclamată, prin punctul de vedere formulat învederează că articolul reclamat este unul dintre articolele catalizatoare vechi, folosite/publicate într-o perioadă când tema debaterilor era psihoză antiromă, respectiv psihoză anti-imigranți. Articolul în speță a suferit transformări în cadrul mutării de la o rubrică la alta, pe portalul indicat. Articolul a fost redactat în anul 2015 și nu sugera ceea ce se reclamă, deoarece făcea parte dintr-un sistem întreg de articole, comentarii aprige, în care își avea rolul său. În funcție de interesul acordat temei, articolul își schimba locul printre rubrici.

Autoarea articolului învederează că nu a avut nicio secundă intenția de a denigra pe cineva. A fost scris cu scopul de a câștiga dreptul de a scrie pe portal care pledează pentru toleranță și înțelegere între etnii, în special maghiari și români, pentru că acolo sunt cunoscute cele mai multe tensiuni, dar nu numai. Aceasta a fost ideea de la care s-a pornit, să se arate că la nivel național, se manifestă o ură paradoxală, nejustificată și greu de înțeles la adresa ungarilor, care sunt o comunitate etnică decentă, deși românii sunt capabili să tolereze exponenții unei etnii care, practic, ar putea da motive de dispută. În finalul articolului sunt admonestați românii, autoarea fiind româncă și se concluzionează că nici ungurii și nici țigani nu reprezintă o amenințare pentru majoritari.

Acest articol a fost înțeles de mulți cititori, peste 3100, și de-a lungul unui an întreg n-a existat, în timpul debaterii, nicio aluzie la o posibilă discriminare a părților citate în cauză. Redactorul șef recunoaște că a omis să recitească acest articol vechi.

Se mai arată că atât petenta, cât și reclamata militează pentru drepturile minorităților și ar fi fost suficient doar să-i aducă la cunoștință reclamatei și ar fi procedat la îndepărtarea articolului cu un singur click. Reclamata apreciază că, din înverșunare, împotriva portalului deținut se încearcă căutarea unui nod în papură. De asemenea, și reclamata are la rândul său obiecțiuni cu privire la remarci suburbane din partea petentei la adresa sa, că sunt lezați de comentariile adresate, ce nu le fac cinste și nu duc la lupta împotriva discriminării.

Atitudinea ostilă a petentei îi îngrijorează, nu faptul că se veghează asupra textelor apărute în presă. Îi invită să-și exprime observațiile în spațiul destinat dialogului, debaterilor și să încheie acest conflict pe cale amiabilă.

Față de situația reținută sunt incidente prevederile art.2 alin.1 a *O.G. nr. 137/2000*, republicată. Publicarea informațiilor/aprecierilor arătate reprezintă discriminare directă, întrucât se creează o deosebire față de ceilalți locuitori ai zonei, aducând atingere moralei

și reputației etnicilor romi și are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

Reclamatul nu a invocat o justificare obiectivă, care să includă existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizat existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere (spre exemplu, conform *Convenției europene a drepturilor omului*, libertatea de exprimare poate fi restrâns pentru următoarele scopuri legitime: pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești).

Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art.15 ale *O.G. nr. 137/2000*, prin publicarea informațiilor privind aprecieri la adresa grupului etnic de romi, așa cum au fost formulate și au vizat atingerea demnității umane, crearea unei atmosfere de intimidare, umilire, ofensare, îndreptată împotriva grupului.

Prin urmare, Colegiul director constată că faptele prezentate în petiție constituie discriminare conform art. 2 alin.1 coroborat cu art.15 din *O.G. nr.137/2000, republicată* și dispune aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 2000 de lei în sarcina reclamatei.

16. Dizabilitate. Acces servicii publice

Petenta, în calitate de reprezentant legal al unei persoane cu handicap grav, diagnosticat cu leucodistrofie, sesizează o posibilă faptă de discriminare întrucât nu a beneficiat de cazare și tratament în unitatea hotelieră reclamată.

La recepția hotelului, prezentând documentele pentru cazare și tratament, i s-a comunicat că îi trebuie mai întâi aprobarea directorului complexului hotelier, deoarece una dintre persoanele ce urmează a fi cazate are probleme de locomoție și este purtătoare de pampers. Acesta le-a comunicat că unitatea hotelieră nu are condiții de cazare și tratament pentru persoane cu handicap locomotor, nu dispun de cameră pentru persoane cu handicap locomotor, hotelul fiind construit în anul 1970, iar mărimea ușilor nu permite să se intre cu căruciorul în camerele de baie și nici grupurile sanitare (băile) nu sunt adaptate pentru persoane cu asemenea nevoi.

Totodată, li s-a sugerat să se întoarcă în localitatea de domiciliu, să meargă la Casa de Pensii și să solicite returnarea sumelor plătite pentru biletele de tratament. Fiind respinși de la hotel, s-au cazat în altă parte. Solicitând documente justificative privind imposibilitatea de a-i caza, aceștia au fost refuzați. A două zi au luat legătura cu Casa de Pensii și li s-a comunicat că nu li se vor returna banii pe biletele de tratament/odihnă decât dacă au adeverință de la hotel sau să ia legătura cu Casa Națională de Pensii București. Luând legătura cu aceștia din urmă și relatând toate cele întâmplate, i s-a spus că vor lua ei legătura cu directoarea hotelului. Peste puțin timp a primit un sms prin care i se comunica că pot ridica adeverințele solicitate de la Hotel.

Din cauza dizabilității petentului, acesta nu își poate exercita dreptul de acces în același condiții cu persoanele care nu prezintă astfel de dizabilități locomotorii, el trebuind să beneficieze de măsuri suplimentare (camere de cazare speciale pentru a se putea intra cu căruciorul în camera de hotel și în camera de baie pentru tuietarea bolnavului), pentru a-și exercita dreptul în mod egal cu aceștia.

Astfel, Colegiul director constată existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. f) și art.15, față de efectele create prin îngrădirea accesului pentru persoanele cu dizabilități locomotorii și aplică reclamatului, amendă contravențională de 1.000 lei conform art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

17. Gen. Egalitate în materie de angajare

L.M., în calitate de Inspector General în cadrul Ministerului Învățământului, și aflată pe o poziție superior ierarhică petentului, îl acuză pe acesta de comportament ofensator de furt și lipsă de profesionalism „documentele din birou nu sunt în siguranță în preajma sa”, și „Ministerul Educației angajează pe alte criterii decât cele profesionale, persoane care nu au treabă cu sistemul de educație”.

S-a întrunit Comisia de disciplină. Ministerul a convocat Membrii comisiei de disciplină, care au declanșat procedurile de cercetare disciplinară și au încadrat faptele sesizate la abateri disciplinară conform art.77, alin.2, lit. g, din Legea nr. 188/1999, în baza Ordinului Ministrului nr. 1337.22.06.2016. Corpul de control a demarat procedura de verificare a faptelor sesizate, și au audiat părțile, precum și martorii propuși de aceștia.

Petentul nu s-a prezentat niciodată la Comisia de disciplină, fiind în repetate rânduri în concediu medical și de odihnă, iar în data de 19.09.2016, la cererea acesteia, raporturile de serviciu au fost suspendate.

Colegiul director, prin Hotărârea nr.712/06.12.2017, a constatat că aspectele sesizate în petiție sunt discriminatorii potrivit art. 2 alin 1 și art. 15, „Constituie contravenție, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității or crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”, din O.G. nr. 137/2000 republicată.

Colegiul director sancționează partea reclamată L.M, pentru comportamentul ofensator și discriminatoriu față de petent, cu amendă contravențională în cuantum de 1.000 lei conform art. 26, alin. 1) și 2), din O.G nr.137/2000, modificată, coroborat cu art. 8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

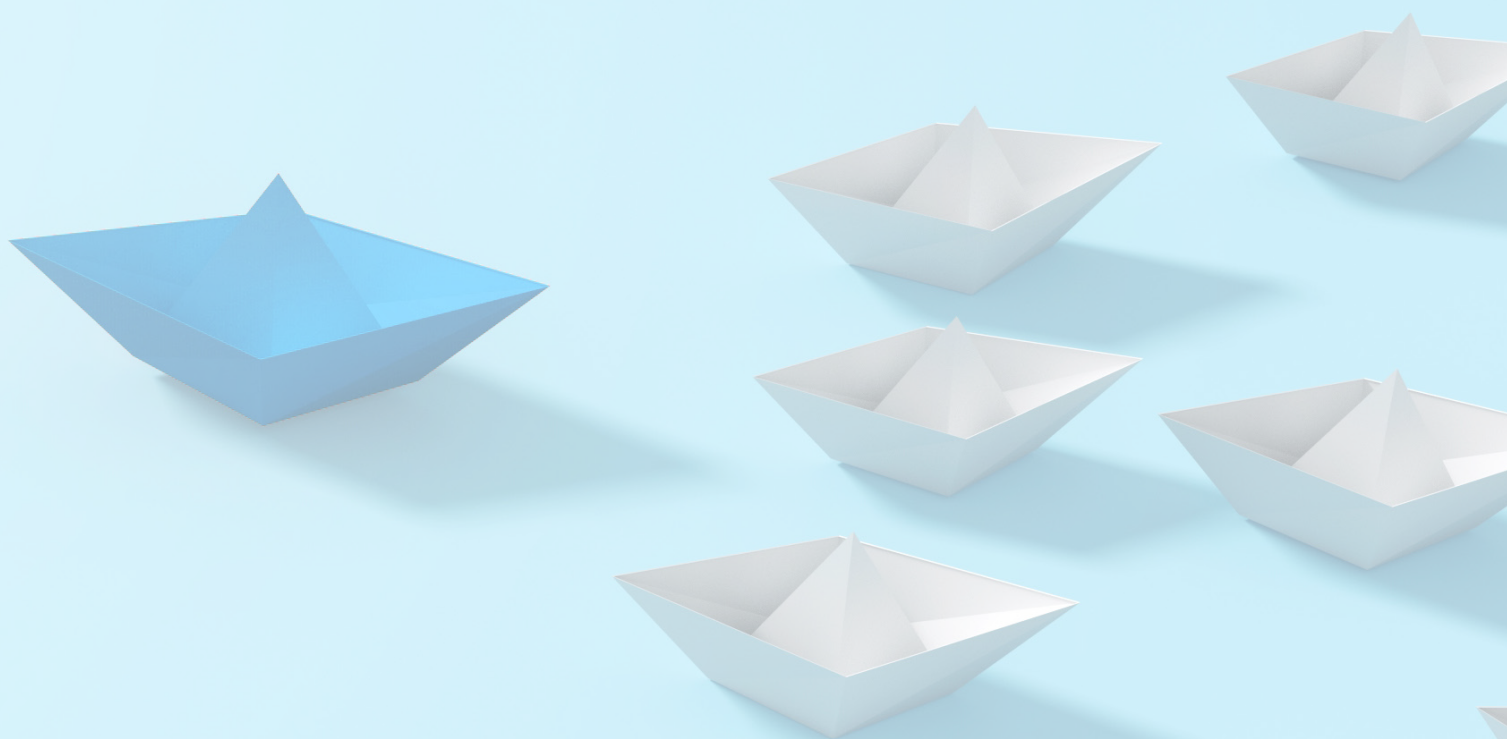
18. Gen. Apartenență sindicală

Membrii sindicatului N.L.T.F.T.R sunt discriminați de către T.C.F.R, pe baza apartenenței acestora. Astfel, membrilor de sindicat li se acordă venituri salariale mai mici de către angajator, pentru a-i determina să părăsească sindicatul petent. Petentului i se încalcă o serie de drepturi legate de muncă, reglementate prin Codul muncii art. 5, alin.3 și alin.4, „În cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii”, „constituie discriminare actele și faptele întemeiate în mod aparent pe alte criterii decât cele prevăzute la alin.2, dar care produc efectele unei discriminări directe”.

În soluționarea cât mai obiectivă a petiției, petentul depune la dosarul cauzei un număr mare de declarații pe proprie răspundere, prin care arată modul de discriminare la care au fost supuși membrii de sindicat, pe baza plății salariale reduse prin comparație cu alți colegi, care nu fac parte din sindicatul reprezentativ.

Colegiul director, prin Hotărârea nr.589/18.10.2017, a constatat că aspectele sesizate în petiție sunt discriminatorii, potrivit art.2, cu alin.1, și art.7 cu a), „încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă”, g), „orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare”.

Colegiul director sancționează contravențional partea reclamată S.C.T.CFR S.A, prin reprezentant legal domnul A. I.- director, cu amendă în cuantum de 20.000 lei, conform art. 26, alin. 1) și 2), din O.G nr.137/2000, modificată, coroborat cu art.8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor. Colegiul director recomandă părții reclamate S.C.T. CFR S.A, ca pe viitor să manifeste un comportament nediscriminatoriu, bazat pe egalitatea în drepturi pentru toți angajații săi, fără deosebire pe criterii de apartenență sindicală.

Prevenirea faptelor de discriminare

A acțiunile prevăzute în calendarul de proiecte al C.N.C.D. au avut ca scop promovarea egalității și diversității, prioritățile fiind axate pe eliminarea stereotipurilor, schimbarea mentalităților și practicilor discriminatorii pentru atingerea dezideratului de egalitate socială.

În anul 2017, C.N.C.D. a continuat consolidarea relațiilor cu organizațiile neguvernamentale din domeniul drepturilor omului și respectării principiului tratamentului egal și egalității de șanse între cetățeni, întărirea relațiilor cu instituții guvernamentale din aceeași sferă de interes și organisme guvernamentale și neguvernamentale similare din plan internațional.

Experiența dobândită de-a lungul anilor a demonstrat că activitatea de informare este foarte importantă în clădirea unor mentalități corecte, responsabile și tolerante în cadrul societății. Așadar, prin tipărirea broșurilor și achiziționarea materialelor video, organizarea conferințelor și a Școlii de vară sau prin instruirea unor categorii profesionale în domeniul prevenirii și combaterii discriminării, instituția noastră a continuat și în 2017 politica de informare la nivel național cu privire la efectele discriminării, sprijinind totodată implicarea activă a cetățenilor în procesul de promovare a principiilor nediscriminării și egalității de șanse.

Eforturile Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în vederea promovării diversității și apărării drepturilor omului, conjugate cu cele ale partenerilor tradiționali, s-au materializat printr-o serie de colaborări eficiente, sperând că acestea vor continua și în anii următori.

„Noua Revistă de Drepturile Omului”

Colaborarea dintre Centrul de Studii Internaționale și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a continuat și în acest an prin publicarea trimestrială în „Noua Revistă de Drepturile Omului” a unor materiale privind combaterea discriminării, promovarea principiului egalității de șanse, jurisprudența C.N.C.D., studii și alte articole de specialitate.

Continuarea colaborării se datorează impactului benefic pe care publicarea acestor materiale s-a dovedit că îl are asupra societății, dar și asupra instituției noastre, punând astfel în valoare experiența deținută în domeniul drepturilor omului, prevenirii și combaterii discriminării.

„Școala de vară ediția a IX-a” „Grupuri de Risc și Servicii Sociale de Suport. Dreptul la nediscriminare”

Scopul acestui proiect anual este îmbunătățirea vieții grupurilor vulnerabile și marginalizate prin creșterea capacității tinerilor profesioniști de a oferi servicii de suport și de a asigura

implementarea dreptului la nediscriminare. Printre obiectivele proiectului se numără creșterea capacității studenților/masteranzilor de a înțelege dinamica grupurilor vulnerabile și marginalizate pentru a acționa în consecință și sensibilizarea tinerilor în vederea adoptării unei atitudini pozitive și active pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor defavorizate. Beneficiarii proiectului au fost 40 de persoane, atât angajați din cadrul C.N.C.D. cât și studenți și masteranzi din domeniul sociologiei, științelor sociale, psihologiei, jurnalism, comunicare, administrație publică, drept, biologie, chimie și teologie.

Proiectul s-a desfășurat în perioada 10-16 iulie în stațiunea Saturn, timp în care participanții au avut ocazia să se înscrie și să activeze în ateliere informative cu privire la: respectarea drepturilor omului, discriminarea și politicile anti-discriminare în România, consumul de droguri și sexul comercial (prostituție), consilierea pre/post HIV și testarea HIV, feminism, LGBTQ, asistența socială a persoanelor adulte fără adăpost, cadrul legislativ de servicii sociale de suport adresate grupurilor de risc.

La „Școala de vară”, participanții și-au dezvoltat capacitatea de înțelegere a grupurilor vulnerabile și marginalizate și au reușit să-și însușească modalitățile de intervenție în acest domeniu (programe de suport, campanii antidiscriminare, programe de reintegrare socială).

Având în vedere feed-back-ul primit, se dorește continuarea proiectului în anul 2018, cu dezvoltarea lui la o scară mai largă prin permanentizarea acțiunilor cu caracter de informare-educare, prin consolidarea parteneriatului care să creeze o tradiție în relația dintre Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Asociația Carusel, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Colegiul Național al Asistenților Sociali din România, APADOR-CH, Brigada Antidrog, A.N.A., Consiliul Național pentru Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității – Moldova.

Concurs de creație literară și desen „Egalitate și nediscriminare” Ediția a X-a

Au participat 27 de școli, s-au primit 223 de lucrări literare și desene, s-au desemnat 84 de lucrări câștigătoare, s-au acordat 28 premii, 25 premii II, 26 premii III și 55 de mențiuni.

Concursul de creație literară și desen - „Egalitate și nediscriminare” realizat de C.N.C.D. în parteneriat cu Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București și Inspectoratul Școlar al Municipiului București în cadrul proiectului de cercetare-dezvoltare „Promovarea dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse la nivelul învățământului preuniversitar din București” a urmărit:

- 1) Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a principiilor nediscriminării și egalității de șanse;
- 2) Dezvoltarea capacității de înțelegere a noțiunii dreptului subiectiv;
- 3) Dezvoltarea capacității de aplicare a principiilor nediscriminării și egalității de șanse în toate domeniile;

4) Stimularea interesului pentru implicarea în procesul de promovare a principiilor nediscriminării și egalității de șanse.

Concursul s-a desfășurat pe parcursul a 6 etape și s-a adresat elevilor cu vârste cuprinse între 6-19 ani, încurajându-i pe aceștia să-și pună în valoare inspirația artistică pentru promovarea dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse. În prima etapă a avut loc popularizarea concursului pe site-urile C.N.C.D. și Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” dar și prin cursuri și seminarii interactive în cadrul școlilor participante. Au urmat apoi etapele primirii și evaluării lucrărilor și desenelor iar la final au fost premiate cele mai bune lucrări, urmând ca operele literare să fie publicate în lucrarea „Egalitate și nediscriminare” iar desenele într-un calendar de birou pentru anul 2016, materiale ce vor fi distribuite către elevii participanți și nu numai.

Toate creațiile participante la concurs (cu excepția desenelor) au fost publicate într-un volum intitulat „Muguri de speranță...”.

Desenele premiate au fost publicate într-un calendar școlar de birou 2017-2018, inscripționat atât cu numele proiectului, cât și cu numele instituțiilor partenere. Desenele care nu au fost premiate au fost și ele publicate în calendar, iar autorii lor au primit diplomă de participare și un calendar.

Seminarul privind „Coordonarea răspunsului național de prevenire și combaterea discriminării – Modele de bună practică”, Ediția a II-a

În urma Acordului de parteneriat nr. 23.380 din data de 02.10.2017 încheiat cu Asociația Carusel, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a derulat Seminarul privind „Coordonarea răspunsului național de prevenire și combaterea discriminării – Modele de bună practică”, Ediția a II-a, proiect desfășurat în perioada 08-10.12.2017, în cadrul Complexului Hotelier Eden, situat în stațiunea Predeal, județul Brașov.

Scopul proiectului s-a bazat pe schimbul de informații și experiențe cu privire la elaborarea de politici publice în domeniu.

Reprezentanții C.N.C.D. au oferit informații specializate și exemple practice privind prevenirea și combaterea discriminării, precum și exemplificarea modalităților de abordare a unor astfel de situații. Reprezentanții Asociației Carusel au prezentat măsurile aplicate de Societatea Civilă în sprijinul persoanelor defavorizate și grupurilor vulnerabile, oferind informații specializate și exemple practice privind prevenirea și combaterea discriminării, precum și exemplificarea modalităților de abordare a unor astfel de situații.

Obiectivul proiectului s-a axat pe dezvoltarea capacității de îmbunătățire a managementului cazurilor de discriminare în procesul de consiliere a petenților aparținând grupurilor vulnerabile, pe întreg parcursul perioadei de soluționare a petițiilor depuse, din perspectiva victimelor discriminării, iar temele prezentate au cuprins: evaluarea cazurilor privind discriminarea grupurilor vulnerabile (studiu de caz „Cartierul Ferentari”); analiza cazurilor privind discriminarea persoanelor fără adăpost: stigmă și marginalizare; servicii de suport

pentru copiii din grupurile vulnerabile. (studiu de caz: „Centrul Comunitar Obor”); evaluarea cazurilor privind discriminarea persoanelor pe criteriul HIV/SIDA – o abordare prietenoasă; identificarea unor politici publice împreună cu societatea civilă în vederea combaterii eficiente a discriminării.

„15 ani de nediscriminare în România. Jurisprudență și evoluții”

În perioada 28 – 31 martie 2017 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a organizat Seminarul de formare în domeniul nediscriminării în cadrul proiectului „15 ani de nediscriminare în România. Jurisprudență și evoluții”.

Grupul țintă a fost format din 25 magistrați de la diferite instanțe de judecată, Parchete, ICCJ, INM, CSM, Ministerul Justiției și DIICOT.

În cadrul celor 3 zile de seminar au fost abordate teme ca stereotipuri și prejudecăți, tipuri de discriminare și excepții de la discriminare, sancțiuni, discursul de ură și infracțiunile motivate de ură, legislație internă și internațională, jurisprudență națională, CEDO și CJUE dar și procedură de soluționare a plângerilor.

Sesiunile s-au derulat într-un format interactiv, pe parcursul prezentărilor Power Point, participanții având ocazia să discute pe marginea diferitelor situații reale, fiindu-le oferite exemple din practica C.N.C.D. și a instanțelor de judecată. După desfășurarea sesiunii participanții au primit prin poștă electronică prezentările dar și alte materiale din domeniul nediscriminării.

În perioada 23 – 26 mai 2017 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a organizat cel de-al doilea seminar de formare în domeniul nediscriminării din cadrul proiectului „15 ani de nediscriminare în România. Jurisprudență și evoluții”.

De această dată, grupul țintă a fost format din 25 de persoane din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române (Ordine Publică, Investigații Criminale, Cercetare și Prevenirea Criminalității, IPJ), Direcției Generale Anticorupție, Jandarmeriei și Institutului de Studii pentru Ordine Publică.

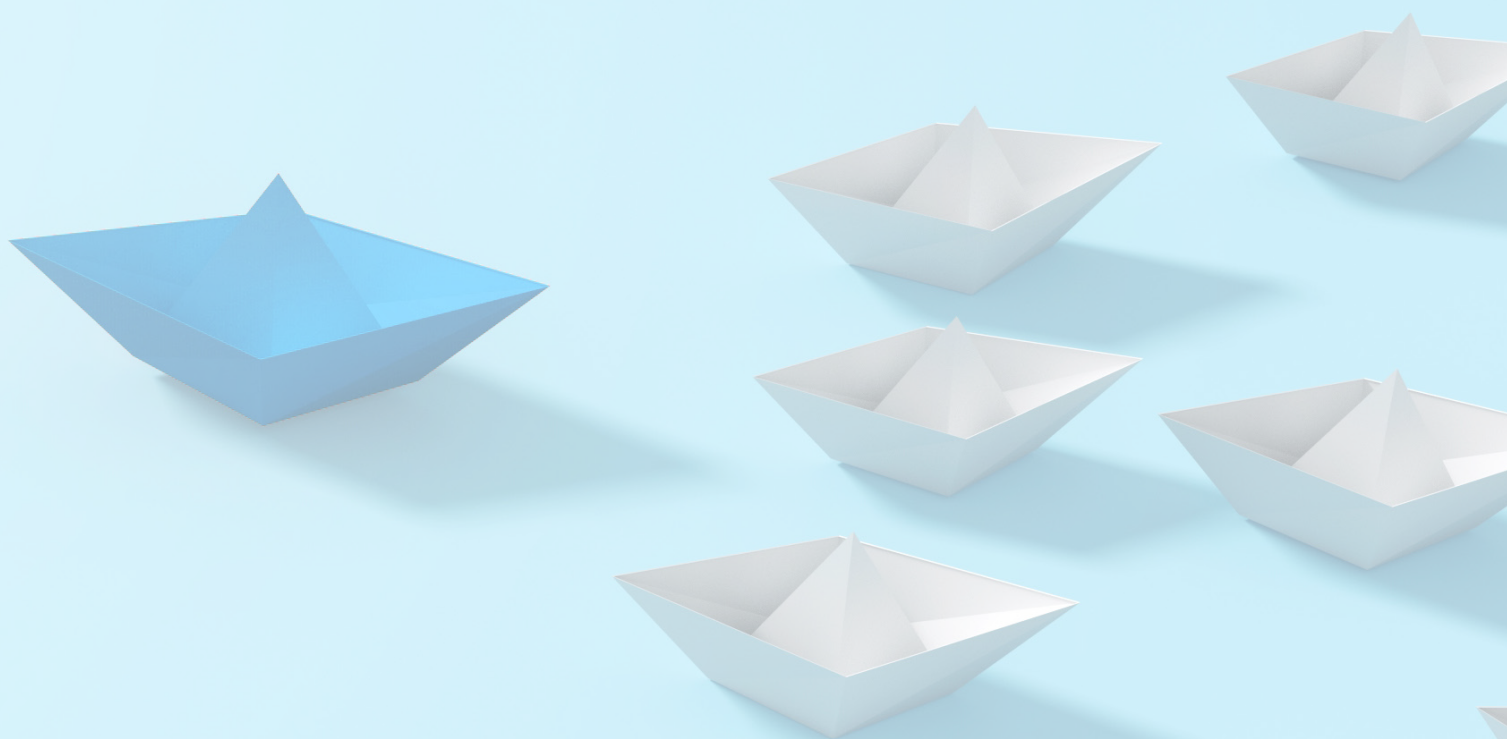
În cadrul cursurilor, participanții au primit informații cu privire la stereotipuri și prejudecăți, tipuri de discriminare și excepții de la discriminare, sancțiuni, procedura de soluționare a plângerilor, legislație internă și internațională, jurisprudența națională, CEDO și CJUE. Un capitol distinct l-a constituit analiza discursului de ură și infracțiunilor motivate de ură cu exemple concrete din jurisprudența Consiliului și a instanțelor de judecată. Participanții au adresat întrebări cu privire la modalitatea respectării drepturilor omului și nediscriminării în cadrul procedurilor de cercetare, deținere preventivă sau arest.

„Conferința Internațională a Nediscriminării și Egalității de Șanse – N.E.D.E.S.” Ediția a XI-a

Conferința Internațională a Nediscriminării și Egalității de Șanse - N.E.D.E.S. a fost organizată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în parteneriat cu Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” și Comisia pentru Drepturile Omului, Culte și Problemele Minorităților Naționale în cadrul proiectului de cercetare-dezvoltare „Modalități de promovare a principiilor nediscriminării și egalității de șanse în societatea actuală”. Evenimentul, ajuns la ediția a XI-a, a stabilit cadrul prielnic pentru întâlnirea și schimbul de idei al specialiștilor din domeniu precum și observarea modului în care principiile nediscriminării și cel al egalității de șanse sunt respectate în societatea românească și internațională.

Organizată pentru prima dată în anul 2007, cu ocazia Anului European al Egalității de Șanse pentru toți, conferința a crescut în popularitate de la an la an și a căpătat un caracter internațional reușind să pună în valoare cercetările interdisciplinare și multidisciplinare, prin implicarea experților din domeniul drepturilor omului dar și a studenților dornici de cunoaștere.

Conferința Nediscriminării și Egalității de Șanse – NEDES 2017 și-a îndeplinit obiectivele propuse, atât prin atragerea unui număr mare de lucrări din toate domeniile de activitate, cât și printr-un număr impresionant de persoane interesate. Trebuie menționat că pagina de Facebook a Conferinței a fost vizitată de peste 5026 de persoane, ceea ce dovedește o vizibilitate sporită atât a conferinței în sine, cât și partenerilor de proiect.

Problematica discriminării
din România reflectată
în rapoartele internaționale

1. FRA – Al doilea sondaj privind minoritățile Uniunii Europene și discriminarea (EU-MIDIS II) Roma – rezultate principale⁴

În luna decembrie 2017, FRA a publicat **“Al doilea sondaj privind minoritățile Uniunii Europene și discriminarea (EU-MIDIS II) Roma – rezultate principale”**. Rezultatele celui de-al doilea sondaj FRA privind migranții și minoritățile - EU-MIDIS II –, publicat în luna decembrie 2017, sunt izbitoare și frustrant persistente. La șaptesprezece ani de la adoptarea legilor UE care interzic discriminarea, imigranții, descendenții imigranților și ai grupurilor etnice minoritare continuă să se confrunte cu discriminarea la scară largă în întreaga Uniune Europeană și în toate domeniile vieții - cel mai adesea în căutarea unui loc de muncă.

Rezultatele arată un progres mic comparativ cu acum opt ani, când a fost efectuat primul sondaj: proporțiile celor care se confruntă cu discriminarea și hărțuirea motivate de ură, și a celor care nu cunosc legislația relevantă rămân la un nivel îngrijorător.

Hărțuirea și violența motivate de ură

Romii din România (40%) au indicat adesea că făptuitorul avea o altă minoritate etnică decât a lor. O proporție relativ mare dintre respondenții care au fost opriți de poliție în cei cinci ani anteriori sondajului consideră că acest lucru se datorează apartenenței la o anumită etnie (42%).

Frecvența experiențelor de discriminare

Rezultatele privind discriminarea în ceea ce privește accesul la sănătate arată că, în medie, aceasta este în cea mai mare parte resimțită de respondenții romi (8%), în România (12%).

Raportarea discriminării

O privire la nivelul statelor membre relevă unele diferențe de gen relativ proeminente. În unele țări, femeile victime ale discriminării raportează mai des decât bărbații, însă în România (bărbați: 14%, femei: 8%) și Republica Cehă (bărbați: 18%, femei: 13%), bărbații raportează mai des.

Extinderea profilului etnic perceput printre cei opriți de poliție

O proporție relativ mare a respondenților care au fost opriți de poliție în cei cinci ani anteriori sondajului consideră că acest lucru se întâmplă din cauza apartenenței la o minoritate etnică sau a faptului că este imigrant. În România, în rândul respondenților romi care au fost opriți, ratele profilului etnic perceput sunt mai mari decât media grupului agregat.

⁴ <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/eumidis-ii-main-results>

2. A IV-a Opinie a Comitetului Consultativ al Convenției-cadru a CoE pentru Protecția Minorităților Naționale⁵

Ultimul raport GRECO (Grupul Statelor împotriva Corupției) al Consiliului Europei (CoE) a fost publicat pe 16 februarie 2018.

GRECO este un organism anticorupție al Consiliului Europei care urmărește să aducă îmbunătățiri capacității statelor membre de a lupta împotriva corupției, prin monitorizarea respectării de către acestea a standardelor anticorupție.

Constatările se bazează pe informațiile cuprinse în cel de-al Patrulea Raport de Stat, transmis de autorități la 1 februarie 2016, și pe informațiile obținute de Comitetul Consultativ din contactele guvernamentale și neguvernamentale în timpul vizitei la București, Cluj-Napoca, Suceava și Constanța în perioada 3-7 aprilie 2017.

Din citirea celei de-a IV a Opinii rezultă că autoritățile din România au depus eforturi pentru promovarea culturii și educației minorităților, însă legislația existentă care reglementează diferite aspecte ale protecției minorităților naționale este disociată, fragmentată, plină de zone gri și deschisă interpretării contradictorii.

Nu există încă o politică coerentă care să garanteze accesul la drepturile minorităților, iar respectarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale variază în funcție de condițiile locale și de bunăvoința autorităților municipale sau regionale.

Raportul notează persistența atitudinilor negative și a prejudecăților împotriva romilor și a sentimentului anti-maghiari. În pofida poziției hotărâte a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, a hotărârilor judecătorești și declarațiilor autorităților, incidentele rasiste continuă să fie raportate.

Prezentăm mai jos constatările și recomandările regăsite în raportul GRECO privind activitatea C.N.C.D.:

- *Articolul 4 din Convenția Cadru, evoluția legislației și a politicilor privind minoritățile naționale*, alocă spațiu prevenirii și combaterii discriminării vorbind despre Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), despre care menționează că a fost înființat în anul 2000, a combătut în mod activ discriminarea, inițiind proceduri din proprie inițiativă, precum și investigând plângerile depuse de persoane fizice și juridice.

⁵ <https://rm.coe.int/fourth-opinion-on-romania-adopted-on-22-june-2017/168078af76>

Principiul inversării sarcinii probei în fața instanțelor și a C.N.C.D. a fost consolidat în martie 2013 printr-o lege care stipula că un reclamant „va trebui să prezinte fapte”, în loc de „dovadă, din care se poate presupune că a existat discriminare directă sau indirectă, iar pârâtul trebuie să dovedească faptul că faptele nu constituie discriminare.”

► Comitetul consultativ mai constată că valoarea amenzilor pe care C.N.C.D. le poate impune a crescut semnificativ la 30 000 de lei dacă victima este un individ și până la 100 000 lei în cazul în care victimele sunt un grup sau o comunitate.

► Raportul remarcă faptul că C.N.C.D. continuă să se bucure de sprijin public și primește un număr substanțial de plângeri în fiecare an. Numărul plângerilor individuale a oscilat între 752 (în 2015) și 858 (în 2013) în ultimii cinci ani. În anul 2016, ultimul an pentru care cifrele sunt disponibile, C.N.C.D. a primit 842 de plângeri de discriminare. Acuzațiile de discriminare pe criteriul etniei au fost formulate în 81 de plângeri, pe criteriul limbă în 25 de cazuri iar pe criteriul rasei în trei cazuri. C.N.C.D. a emis 111 amenzi, 53 avertismente și a făcut 44 de recomandări. Comitetul consultativ observă că aproximativ 86% din deciziile C.N.C.D., care au fost atacate în 2016, au fost menținute de instanțele competente (cum ar fi instanțele de apel și ÎCCJ). În plus, trebuie remarcat faptul că instanțele au solicitat C.N.C.D. să formuleze puncte de vedere în aproximativ 750 de cazuri, în care a fost invocată o încălcare a principiului nediscriminării.

► GRECO își exprimă regretul față de faptul că C.N.C.D. funcționează exclusiv din biroul său central din București și nu are sprijin regional care să îi permită să aibă o viziune mai semnificativă în țară.

► Cu toate acestea, Comitetul consultativ observă cu îngrijorare că finanțarea pentru C.N.C.D. nu a crescut din 2009, având în 2016 valoarea de 5 914 000 lei. Finanțarea limitată de la bugetul de stat a obligat C.N.C.D. să se bazeze pe finanțarea extrabugetară, în principal din partea donatorilor străini, pentru activitățile de îmbunătățire a conștientizării și instruire pe care le desfășoară pe lângă activitățile sale principale. În plus, constrângerile financiare au împiedicat C.N.C.D. să angajeze personal esențial pentru funcționarea sa. Din cele 89 de posturi ale C.N.C.D., doar 70 au fost finanțate în 2016, fiind numai 63 de angajați la sfârșitul anului 2016.

► **Recomandări:** Comitetul Consultativ solicită autorităților să continue să sprijine și să coopereze cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a-i permite să-și îndeplinească eficient rolul. Totodată, Comitetul consultativ îndeamnă autoritățile să furnizeze Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării resursele financiare și umane adecvate pentru a-și putea îndeplini sarcinile în mod eficient și independent.

► În articolul 6 din *Convenția Cadru, toleranță și dialog intercultural*, Comitetul consultativ salută eforturile depuse de C.N.C.D. pentru promovarea înțelegerii interetnice în societate. Eforturile autorităților de a promova cultura minorităților, educația și măsurile speciale luate pentru a facilita reprezentarea minorităților naționale în parlament sunt recunoscute și apreciate pe scară largă.

► În pofida acestor eforturi, există o percepție vizibilă a persistenței xenofobiei și intoleranței îndreptate în special împotriva romilor și a antagonismului față de minoritatea maghiară. Comitetul consultativ observă cu profundă îngrijorare că, în pofida atitudinii

ferme a C.N.C.D., a hotărârilor judecătorești și declarațiilor autorităților, măsurile de combatere a incidentelor rasiste susținute de Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) nu au diminuat numărul de cazuri xenofobe și acte rasiste în arena publică.

► Unele decizii ale C.N.C.D. au fost discutate pe scară largă în mass-media și în societate, contribuind la o mai bună înțelegere a problemelor de discriminare și a efectelor lor nocive asupra societății în ansamblu. Comitetul consultativ notează, în special, deciziile luate în 2016, care au impus *amenzi* :

- comentatorilor Radio Zu pentru „glumele” rasiste în timpul meciului de fotbal dintre România și Congo, care „au creat o atmosferă ostilă, degradantă și umilitoare pentru poporul african”
- unui ziar pentru publicarea de anunțuri umilitoare și discriminatorii la adresa romilor
- unui spital din Cluj-Napoca pentru că nu a comunicat părintelui său un diagnostic pentru copilul minor într-o limbă pe care o cunosc
- de asemenea, în 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) a menținut decizia C.N.C.D. de a impune amendă președintelui Traian Băsescu pentru o declarație degradantă care aducea prejudicii imaginii romilor.

► Comitetul consultativ salută faptul că atât C.N.C.D., cât și instanțele judecătorești au luat măsuri pentru a combate discursurile de ură pe internet. În februarie 2012, C.N.C.D. a luat măsuri și a amendat un utilizator Facebook pentru „propaganda naționalistă, fiind în detrimentul demnității umane și creând o atmosferă degradantă, umilitoare și ofensatoare”. Această decizie a fost ulterior menținută de Tribunalul Județean Târgu Mureș în ianuarie 2013.

► Mai mult, este binevenit că, în 2013, s-au introdus modificări la Ordonanța nr. 137/2000, în vederea armonizării legislației naționale antidiscriminare cu prevederile Directivei Consiliului UE 2000/43/CE, prin transferarea sarcinii probei și limitarea domeniului de aplicare al excepțiilor care nu trebuiau considerate discriminare. În cele din urmă, se menționează că Legea nr. 217/2015 a modificat și completat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și venerarea persoanelor vinovate de crime împotriva păcii și omenirii, denumită „legea anti-legionară”.

3. Raportul de țară al Comisiei Europene privind România⁶

Publicat pe 7 martie 2018, Raportul de țară privind România menționează că țara noastră a realizat progrese limitate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor din 2017 care i-au fost adresate.

- ▶ Nu au existat progrese în ceea ce privește modul de stabilire a salariului minim și egalizarea vârstei de pensionare pentru bărbați și femei.
- ▶ S-au realizat progrese limitate privind îmbunătățirea accesului la un învățământ general de calitate. A fost deja atins obiectivul național de reducere a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Cu toate acestea, în privința intensității cercetării și dezvoltării și a părăsirii timpurii a școlii, obiectivele nu sunt încă îndeplinite.
- ▶ După adoptarea în 2015 a Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și în urma progreselor constatate în anul următor, eforturile de continuare a punerii în aplicare au fost modeste în anul 2017. Acest lucru se reflectă în ratele ridicate de părăsire timpurie a școlii, în accesul inegal la educație de calitate, inclusiv pentru romi, și în discrepanțele mari în ceea ce privește rezultatele școlare, toate aceste aspecte evidențiind persistența unor obstacole.
- ▶ În ciuda unor îmbunătățiri recente, ratele de participare la forța de muncă se situează mult sub mediile de la nivelul UE. Este vorba, în special, de femei, de persoanele în vârstă, de romi, de tineri și de persoanele cu handicap.
- ▶ Există o serie de dificultăți specifice legate de egalitatea de șanse. Inegalitatea de șanse persistă în învățământ, în sănătate, în ceea ce privește accesul la locuri de muncă și la servicii și este prevalentă mai ales în zonele rurale. Acest lucru se datorează și precarității dialogului social.
- ▶ Romii se confruntă cu numeroase dezavantaje. În comparație cu restul populației, ei se confruntă cu o inegalitate de șanse și rate ale sărăciei extrem de ridicate, cu o rată scăzută de ocupare a forței de muncă, cu un nivel slab de instruire, cu un nivel scăzut de acoperire de către asigurările de sănătate și cu condiții precare de locuit. Persistă segregarea pe cartiere, evacuările forțate și discriminarea la locul de muncă. Cu toate că organismele specifice care se ocupă de situația romilor demonstrează o mai mare implicare, impactul acestora depinde de activitatea celorlalte instituții. Măsurile care vizează incluziunea romilor sunt susținute în principal de proiecte cu finanțare externă. O bună parte dintre acestea sunt abia la început.
- ▶ Persoanele cu handicap și copiii se confruntă cu un risc mai ridicat de sărăcie. Multe persoane cu handicap părăsesc timpuriu școala și puține ajung în învățământul terțiar, ceea ce le scade șansele de angajare.

⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/2018-european-semester-country-reports_en

4. Raportul International Amnesty 2017/2018⁷

Raportul Amnesty International 2017/2018 prezintă situația drepturilor omului în România în anul 2017.

Se reține faptul că în martie, Senatul a respins un proiect de lege care solicita abrogarea unei părți din Legea 48/2002, prin care s-a înființat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Proiectul de lege a fost propus de un fost deputat, care fusese amendat de organism în 2016 pentru declarații homofobe.

Discriminarea romilor

Romii au fost în continuare supuși discriminării. În februarie, Comisia Europeană a declarat că riscul de a trăi în sărăcie a fost de aproape trei ori mai mare pentru romi decât pentru restul populației.

Dreptul la educație

Noua legislație care vizează prevenirea, combaterea și interzicerea segregării în învățământul primar și secundar a intrat în vigoare după adoptarea sa în decembrie 2016 de către Ministerul Educației Naționale. Două ordine ministeriale au stabilit o politică publică împotriva segregării în școli pe o gamă largă de motive, inclusiv origine etnică, dizabilitate și statute socio-economic al familiei și un plan de acțiune aferent care urmează să fie pus în aplicare până în octombrie.

Drepturile LGBTI

Decizia Senatului asupra unui referendum național privind posibila restricție a definiției constituționale a „familiei” de la „căsătorie între soți” la „căsătorie între un bărbat și o femeie”, a rămas în așteptare la sfârșitul anului. Coaliția pentru Familie - un grup de circa 30 de asociații și fundații - a promovat această restricție din 2016.

Discriminarea persoanelor cu dizabilități

Condițiile de viață în instituțiile de îngrijire socială și de psihiatrie pentru persoanele cu dizabilități au rămas extrem de precare.

Mecanismul de monitorizare prevăzut de Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România în 2011, nu a fost pe deplin operațional la sfârșitul anului.

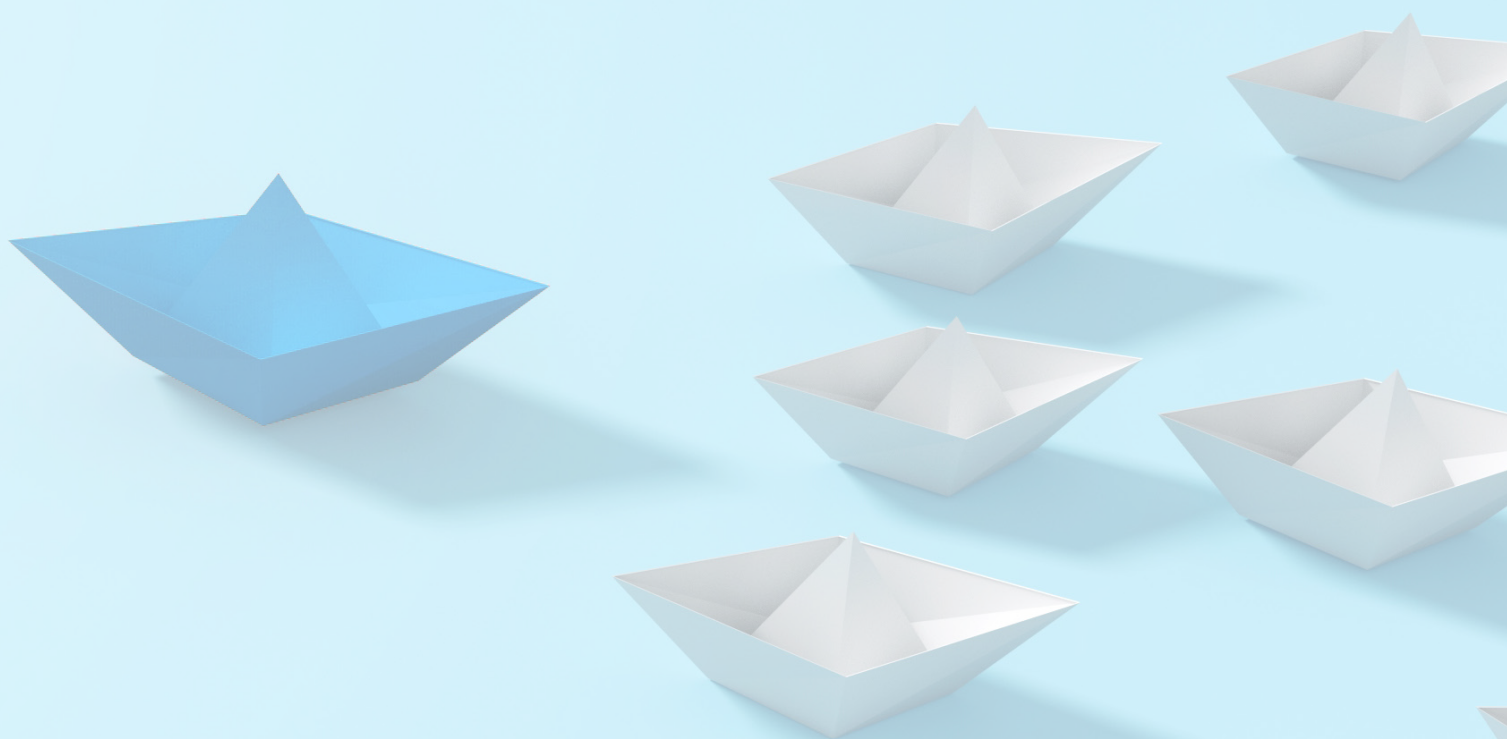
⁷ <https://www.amnesty.org/en/documents/pol10/6700/2018/en/>

Violența împotriva femeilor

În ciuda protecției legislative din ce în ce mai puternice, violența împotriva femeilor pe criterii de gen a rămas universală, inclusiv în România.

În iulie, Comitetul ONU pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor a recomandat extinderea legislației existente pentru a aborda toate formele de violență bazată pe gen, consolidarea accesului femeilor la justiție și căi de atac, colectarea datelor dezagregate și îmbunătățirea accesului la sănătatea și drepturile sexuale și reproductive.

În luna mai, CEDO a remarcat că, în ciuda legislației existente și a unei strategii naționale, guvernul nu și-a asumat suficient angajamentul de a lua măsurile adecvate pentru a preveni și combate violența în familie. De asemenea, CEDO a criticat numărul limitat de adăposturi pentru femeile victime ale violenței domestice disponibile în întreaga țară.

Reprezentarea României la nivel internațional

Activitatea de reprezentare la nivel internațional a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării prin participare la întruniri, dezbateri și reuniuni internaționale în domeniul nediscriminării Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a continuat, și în cursul anului 2017, consolidarea raporturilor de cooperare cu organisme și autorități similare, în cadrul dialogurilor bilaterale, regionale sau internaționale.

Prezența reprezentanților instituției, în plan internațional, la întruniri, dezbateri și reuniuni internaționale, a contribuit la mediatizarea activității C.N.C.D. dar și la creșterea vizibilității acesteia, îmbunătățirea relațiilor cu instituțiile similare din țările europene, precum și la stabilirea unor noi legături de colaborare. Dintre evenimentele organizate în anul 2017, la nivel internațional, vă prezentăm alăturat câteva dintre acestea:

În perioada 26 – 27 ianuarie 2017 a avut loc, la Chișinău, prima sedință consultativă organizată de CPEDAE Moldova cu reprezentanții C.N.C.D. cu privire la discriminarea prin asociere a copiilor nevaccinați, pe criteriu de opinie a părinților.

La ședință au participat, din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, președintele instituției, directorul Direcției Juridice și directorul de Cabinet, conform invitației lansate de CEPEDAE.

S-au expus de către reprezentanții CPEDAE problemele apărute cu privire la discriminarea prin asociere a copiilor nevaccinați, pe criteriu de opinie a părinților și a cazurilor concrete cu care s-au confruntat în ultima perioadă, respectiv refuzul unor unități de învățământ de a primi copiii ce nu prezentau dovada vaccinării.

În cadrul discuțiilor, reprezentanții C.N.C.D. au oferit exemple din România cu privire la această problemă dar și a modalității în care s-a soluționat aceasta.

S-a analizat în paralel, legislația din domeniul educației și sănătății din Republica Moldova din perspectiva posibilității de apariție a unei asemenea forme de discriminare. S-au analizat, în concret, posibilitățile legale de soluționare a speței în legătură directă cu legislația aplicabilă în Republica Moldova.

În perioada 14 – 15 februarie 2017 a avut loc, la Chișinău, a doua sedință consultativă organizată de CPEDAE Moldova cu reprezentanții C.N.C.D. privind problematica discriminării prin asociere a copiilor nevaccinați, pe criteriu de opinie a părinților.

La ședință au participat, din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, președintele instituției, directorul Direcției Juridice și directorul de Cabinet, conform invitației lansate de CEPEDAE.

În continuarea discuțiilor din ianuarie, reprezentanții C.N.C.D. împreună cu reprezentanții CEPEDAE au analizat legislația Uniunii Europene aplicabilă în astfel de situații și a cazurilor existente la CJUE și CEDO. De asemenea s-au urmărit elementele constitutive analizate de către cele două instituții europene în soluționarea unor astfel de spețe.

Reprezentanții C.N.C.D. au oferit suport tehnic concret în analiza elementelor, așa cum se întâmplă în cauzele existente în soluționare la Consiliu, potrivit procedurii de soluționare a petițiilor.

În perioada 21 – 22 martie 2017 a avut loc, la Chișinău, a treia ședință consultativă organizată de CPEDAE Moldova cu reprezentanții C.N.C.D. privind problematica discriminării prin asociere a copiilor nevaccinați, pe criteriu de opinie a părinților.

Având în vedere că, potrivit legislației din Republica Moldova, nu se pot aplica direct Directivele Uniunii Europene, reprezentanții celor două instituții de egalitate au încercat să identifice soluții de îmbunătățire a legislației antidiscriminare dar și a celei privind celelalte domenii de interes, astfel încât situații de genul celor discutate să nu se mai întâmple.

S-au purtat, de asemenea discuții cu privire la ce alte instituții naționale ar trebui implicate în procesul de îmbunătățire a legislației și a pârgurilor pe care CEPEDAE le are în legătură directă cu aceste instituții.

În data de 27 aprilie 2017 a avut loc, la Bruxelles, prima întâlnire a organismelor desemnate să fie punct de contact în implementarea Directivei 2014/54/UE privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor.

Din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în calitate de persoane de contact desemnate, au participat directorul Direcției Juridice și directorul de Cabinet.

Întâlnirea s-a organizat la sediul Comisiei Europene, Centrul de Conferință Albert Borschette, principalul obiectiv al acesteia fiind încurajarea cooperării între organisme, găsirea unor soluții despre cum să se asigure legătura între informațiile existente și serviciile de asistență la nivelul Uniunii, de exemplu SOLVIT, dar și să se identifice căile pentru strânsa cooperare viitoare.

Întâlnirea a debutat cu un scurt tur de masă în cadrul căruia fiecare reprezentant a prezentat pe scurt atribuțiile pe care le are organismul național din care face parte și care va fi rolul acestuia în implementarea Directivei la nivel național.

Ulterior au existat prezentări ale Directivei și a cadrului legislativ creat de aceasta, a sistemului SOLVIT și a modalităților de cooperare cu acesta în ceea ce privește respectarea drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații.

S-au stabilit legături directe între reprezentanții naționali din diferite țări urmând ca aceștia să colaboreze pe cazuri concrete când este necesar.

S-a decis ca astfel de întâlniri să aibă loc în fiecare an, la sediul Comisiei Europene.

În perioada 17 – 18 mai 2017 a avut loc, la Chișinău, a patra ședință consultativă organizată de CPEDAE Moldova cu reprezentanții C.N.C.D. privind problematica discriminării prin asociere a copiilor nevaccinați, pe criteriu de opinie a părinților.

S-au analizat progresele înregistrate de CEPEDAE cu privire la dialogul și implicarea altor instituții naționale responsabile cu respectarea drepturilor omului în domeniul lor de activitate. De asemenea, s-au discutat bunele practici înregistrate de statele membre ale rețelei EQUINET cu privire la îmbunătățirea legislației antidiscriminare în special în ceea ce privește problematica vaccinării copiilor și a opțiunii părinților, criteriu ce poate genera fapte de discriminare în accesul la învățământ.

În data de 19 mai 2017 a avut loc la sediul MAE din Chișinău cea de-a patra sesiune a Comisiei Interguvernamentale Republica Moldova – România pentru Integrare Europeană.

În cadrul reuniunii a fost analizată evoluția proiectelor sectoriale convenite la cea de-a treia reuniune a Comisiei (4 mai 2015, București) și au fost stabilite direcțiile de cooperare pentru anul 2017, în vederea sprijinirii parcursului european al Republicii Moldova, implicit realizarea angajamentelor ce derivă din Acordul de Asociere semnat cu UE, precum și a prevederilor Zonei de Liber Schimb Complex și Cuprinzător.

Discuțiile au avut loc în plen (două sesiuni) și în grupuri sectoriale de lucru - armonizare legislativă, afaceri interne, justiție, procuratură, instruirea magistraților, cooperarea magistraților, integritate, combaterea discriminării, cooperarea regională, agricultură, sanitar veterinar și siguranța alimentelor.

În ceea ce privește domeniul nediscriminării, în cadrul grupului sectorial au fost analizate rezultatele finale ale proiectului „Consolidarea capacității sistemului național din Republica Moldova în vederea combaterii fenomenului de discriminare prin intermediul participării societății civile”, rezultate ce au fost ulterior expuse în sesiunea plenară.

Pentru perioada următoare părțile și-au propus susținerea CPEDAE de către C.N.C.D. în vederea aplicării la un proiect de twinning, precum și continuarea colaborării dintre cele două instituții în aspecte ce țin de problemele și cauzele aflate la etapa examinării.

În perioada 04 – 05 mai a avut loc la Trier seminarul cu tema „Aplicarea legislației Uniunii Europene antidiscriminare” organizat de Academia de Drept European (ERA), C.N.C.D. fiind reprezentat de Direcția Juridică.

În cadrul seminarului s-au dezbătut teme din cele două directive europene care interzic discriminarea pe motive de rasă sau origine etnică într-o serie de domenii, precum și în ceea ce privește handicapul, vârsta, orientarea sexuală sau religia / convingerea în muncă și ocupație; cadrul legal european în materia egalității de tratament între femei și bărbați: Carte și Tratatate U.E., Directive U.E. privind egalitatea de tratament între femei și bărbați, Instrumente internaționale; Convenția de la Istanbul și implicațiile juridice ale unei eventuale aderări a U.E.

În perioada 13 – 15 iunie 2017 a avut loc, la Chișinău, cea de-a cincea ședință consultativă organizată de CPEDAE Moldova cu reprezentanții C.N.C.D. dar și cu reprezentanții societății civile din Rep. Moldova, privind problematica discriminării prin asociere a copiilor

nevaccinați, pe criteriu de opinie a părinților.

Reprezentanții societății civile au prezentat problemele pe care le întâmpină în implementarea principiului nediscriminării atât cu privire la populație dar și cu privire la instituțiile statului, mai ales în ce privește sistemul de învățământ.

S-au analizat soluțiile identificate de către cele două instituții de egalitate dar și sustenabilitatea acestora pe termen mediu și lung, având în vedere realitățile politice existente și bugetul alocat CEPEDAE pentru desfășurarea de acțiuni și campanii informative.

S-a stabilit că aceste serii de consultări bilaterale vor continua pe diferite problematice ce vor apărea în Republica Moldova în vederea sprijinirii eficiente a instituției de egalitate în procesul de creare și implementare a unui sistem cât mai eficient și apropiat de cerințele Uniunii Europene.

Având în vedere invitația Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din Republica Moldova de a continua întâlnirile bilaterale în scopul consolidării instituției din Moldova, **în zilele de 28 și 30 august 2017** a avut loc, la Chișinău, o nouă întâlnire de lucru între experții celor două instituții.

Întâlnirea s-a axat pe provocările actuale cu care se confruntă instituția din Moldova, respectiv cazurile de discriminare pe criteriu de limbă existente în diferite regiuni ale Republicii Moldova.

Experții din cadrul C.N.C.D. au oferit exemple din jurisprudența instituției, cazuri în care au fost analizate petiții având ca obiect discriminarea pe criteriu de limbă și prin analogie de naționalitate.

Împreună cu reprezentanții CPEDAE s-au analizat aceste spețe și elementele constitutive ale faptelor de discriminare pentru a se identifica în care situații suntem în prezența discriminării sau ne aflăm în afara acestui domeniu.

Ulterior, au fost analizate cazurile aflate spre soluționare în fața Consiliului din Moldova identificându-se totodată soluții pentru combaterea unor astfel de cazuri de discriminare pe criteriu de limbă sau orice alt criteriu asociat acestuia.

În perioada 18 – 19 septembrie 2017 a avut loc la Trier, seminarul ”Aplicarea legislației Uniunii Europene antidiscriminare” organizat de Academia de Drept European, din partea C.N.C.D. participând președintele instituției.

Seminarul s-a axat pe legătura dintre legislația europeană privind tratamentul egal și Carta, Convenția Europeană și tratatele Națiunilor Unite privind drepturile omului.

Seminarul a fost structurat pe mai multe sesiuni fiecare având specific diferit. Au fost abordate domenii ca: legislația Uniunii Europene privind tratamentul egal și interacțiunea acesteia cu Carta Europeană și tratatele europene, directivele europene dar și instrumente internaționale (Consiliul Europei, Națiunile Unite, organizațiile internaționale de muncă); Definiții a unor concept cheie, cum ar fi discriminarea directă, discriminarea indirectă și

harțuirea; Probarea faptelor de discriminare, inversarea sarcinii probei precum și accesul la probe, dovezi; Identificarea efectivității aplicării legislației prin remedii și sancțiuni; Aplicație practică pe un caz privind legislația antidiscriminare; Jurisprudența Curții Europene de Justiție privind discriminarea pe criterii de rasă și orientare sexuală; Libertatea religiei la locul de muncă în Europa; Concepte privind dizabilitatea și acomodarea rezonabilă în legislația europeană și în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități; Jurisprudența Curții Europene de Justiție privind discriminarea pe criterial vârstei.

În data de 28 septembrie 2017 ECRI (European Commission against Racism and Intolerance) a organizat, împreună cu Centrul Național pentru Drepturile Omului din Slovacia, la Bratislava, Masa roundă cu tema "Combaterea discriminării rasiale și intoleranței în Republica Slovacia" ca urmare a publicării raportului privind situația din Slovacia.

La întâlnire au participat din partea C.N.C.D., ca urmare a invitației primite din partea Centrului Național pentru Drepturile Omului din Slovacia, președintele instituției, directorul Direcției Juridice și director de Cabinet.

Scopul acestei mese rotunde a fost identificarea unor soluții pentru implementarea recomandărilor formulate de ECRI în Raport cu privire la cadrul instituțional și legislativ pentru combaterea rasismului și discriminării pe criteriu de rasă dar și discursul de ură.

La eveniment au participat actori relevanți la nivel național, reprezentanți ai instituțiilor abilitate în combaterea discriminării și armonizării legislative, reprezentanți ai mass-mediei și societății civile activi în domeniul respectării drepturilor omului.

Agenda a cuprins atât prezentări din partea ECRI cât, mai ales discuții interactive privind măsurile ce urmează a fi luate ca urmare a recomandărilor cuprinse în Raport, provocările ce pot apărea în modificările viitoare legislative, efectivitatea organismului de egalitate din Republica Slovacia și combaterea discursului de ură în ceea ce privește criteriul de rasă.

În perioada 25 – 26 octombrie 2017 a avut loc la Geneva, cea de-a 121-a sesiune a Comitetului ONU pentru Drepturile Omului, în cadrul căreia, România a susținut cel de-al cincilea raport periodic la Pactul internațional privind drepturile civile și politice (ICCPR).

La acest eveniment a participat președintele C.N.C.D., în calitate de expert, în cadrul delegației oficiale a României. Din delegație au mai făcut parte reprezentanți ai ANES, Avocatul Poporului, Secretariatul de Stat pentru Culte, ANR, MAI, Parchetul de pe lângă Î.C.C.J, Ministerul Justiției, MEN și Ministerul Sănătății, delegația fiind condusă de MAE.

Acțiunea s-a desfășurat pe parcursul a două zile din dorința membrilor CCPR de a acorda delegațiilor mai mult timp între cele două ședințe, pentru coordonare și pregătirea răspunsurilor. România a fost examinată de un Task Force, alcătuit din 5-6 membri.

Reuniunea a început cu o intervenție a șefului delegației române despre ultimele evoluții în domeniul implementării Pactului ONU privind Drepturile Civile și Politice, înregistrate de la momentul transmiterii răspunsurilor la lista de întrebări (List of issues prior to reporting – LOIPR), până la momentul susținerii raportului.

Ulterior prezentării de către șeful delegației, experții din cadrul Task Force au adresat întrebări, grupate astfel încât să acopere toate domeniile Pactului, împărțite în două grupe. Întrebările au fost adresate în mod succesiv, astfel încât membrii delegației să aibă timpul necesare coordonării răspunsurilor.

Întrebările adresate de membrii Task-Force-ului s-au bazat pe LOIPR și, respectiv, răspunsurile transmise în scris de partea română și au vizat detalii care să aprofundeze modul de implementare de către România a prevederilor Pactului. Au existat și întrebări de follow-up formulate de către ceilalți membri ai Comitetului (care nu sunt membri ai Task-Force-ului) la care membrii delegației României au trebuit să răspundă.

După încheierea dezbaterilor, șeful delegației a prezentat observațiile sale finale, iar președintele Comitetului a rezumat principalele puncte ale dezbaterilor.

Lucrările de examinare a raportului României au putut fi urmărite live, prin rețeaua de webcast a ONU, fiind publice.

În ceea ce privește domeniul de activitate al Consiliului, întrebările au vizat faptul că niciuna dintre instituțiile abilitate nu a fost acreditată conform cerințelor de la Paris - Comitetul încurajând acreditarea acestor instituții; discriminarea persoanelor de etnie romă, existentă încă, segregarea copiilor aparținând acestei comunități - Comitetul încurajând măsurile pentru combaterea acestor forme de discriminare; abuzurile poliției în ceea ce privește populația romă - Comitetul sugerând măsuri ca astfel de infracțiuni să fie investigate adecvat și cu respectarea drepturilor omului; discriminarea persoanelor LGBTI și violențele asupra acestora - Comitetul încurajând măsurile de combaterea a stereotipurilor și de investigare adecvată a unor astfel de infracțiuni; discriminarea persoanelor cu HIV/AIDS în domeniul serviciilor medicale și de reproducere - Comitetul încurajând eforturile pentru ca femeile infectate HIV/AIDS să aibă acces la servicii medicale de specialitate și discriminarea persoanelor cu dizabilități în domeniul muncii și educației dar și accesibilizarea - Comitetul sugerând intensificarea măsurilor de combatere a discriminării în aceste domenii și accesul la transportul public.

În data de 21 noiembrie 2017 a avut loc, la Curtea de Justiție a Uniunii Europene de la Luxemburg, Ședința de audiere a pledoariilor în cauza C-673/16 Coman e.a. Cauza a fost transmisă CJUE de către Curtea Constituțională a României prin adresarea a 4 întrebări preliminare privind implementarea articolelor 2, 3 și 7 din Directiva 2004/38/CE coroborate cu articolele 7, 9, 21 și 45 din Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene, cu referire la respingerea indirectă de către Inspectoratul General pentru Imigrări român, prin răspunsul la o cerere de informații, a posibilității de acordare a unui permis de ședere temporar unuia dintre reclamanți, care este cetățean american căsătorit cu un cetățean român de același sex, căsătoria fiind încheiată în Belgia.

La ședința de audiere au participat, din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, președintele instituției, în calitate de pledant, director Direcției Juridice și directorul de Cabinet, în calitate de experți.

Ședința s-a desfășurat în Camerele reunite ale Curții și a cuprins pledoariile părților dar și a statelor ce au dorit să intervină în prezenta cauză. După primele pledoarii membrii Curții au

adresat întrebări suplimentare celor prezenți, în vederea clarificării unor aspecte din cauza dedusă soluționării.

Poziția susținută de către Consiliu, în calitate de instituție națională expert, amicus curie, a fost una ce a vizat includerea cuplurilor de același sex în domeniul de aplicare a Directivei 2004/38/CE, pentru asigurarea dreptului la respectarea și protejarea demnității umane și respectarea vieții private și de familie, prevăzute art. 1, respectiv art. 7 din Carta drepturilor fundamentale Uniunii Europene, a dreptului la nediscriminare – art.21 din Carta și a limitelor competenței primare ale statelor membre în domeniul definirii mariajului și a altor forme de uniune civilă, respectiv a reglementării efectelor juridice ale acestor instituții, având în vedere și art. 6 alineatul (1) din TUE și din art. 51 din Carta.

Concluziile în această cauză vor fi pronunțate în ianuarie 2018.

În perioada de 28 - 29 noiembrie 2017 a avut loc la sediul Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din Chișinău, Republica Moldova a șaptea serie de întâlniri bilaterale între experții celor două instituții.

Întâlnirea s-a axat pe concluziile unui studiu realizat în anul 2016 conform căruia persoanele care trăiesc cu HIV/ SIDA se numără printre grupurile cele mai discriminate, fiind respinse aproape unanim, ca și în cazul minorităților sexuale, consumatorilor de droguri și de alcool. Pentru CPEDAE combaterea formelor de discriminare pentru aceste persoane reprezintă o provocare actuală.

Experții din cadrul C.N.C.D. au expus rezultatele sondajului și barometrului de opinie realizat în România, conform cărora în ultimii ani aceleași categorii reies ca fiind cele mai supuse discriminării și la nivel național.

Au fost analizate cauzele ce conduc la astfel de percepții, la crearea de stereotipuri și prejudecăți dar care ar fi și cele mai bune soluții de combatere a discriminării. S-au analizat cazurile de discriminare atât din România cât și din Moldova și hotărârile pronunțate în soluționarea acestora.

S-au oferit de către experții din România exemple de acțiuni și campanii pentru combaterea discriminării persoanelor infectate HIV și consumatoare de droguri. Discuțiile s-au axat pe Școala de vară organizată de către C.N.C.D. cu Facultatea de Sociologie București unde anul acesta a participat inclusiv dl. Yan Feldman și unde temele abordate au fost cu referire în special la aceste categorii de persoane și măsurile ce ar trebui luate pentru protejarea acestora.

În perioada 19 - 20 decembrie 2017 a avut loc la Chișinău, Republica Moldova, sediul Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității ultima întâlnire bilaterală din anul 2017 între experții celor două instituții.

Întâlnirea a vizat o analiză retrospectivă a provocărilor cu care s-a confruntat CPEDAE pe parcursul anului, a evoluției instituționale și a punctelor slabe pe care le-a avut instituția în acest timp.

Experții din cadrul C.N.C.D. au expus și ei rezultatele activității din decursul anului făcându-se o analiză comparativă între activitățile celor două instituții.

S-au identificat soluții pentru dezvoltarea instituțională a Consiliului din Moldova, de cooperare cu mediul politic dar și cu cel al societății civile active în domeniul respectării drepturilor omului.

Reprezentanții celor două instituții și-au propus continuarea acțiunilor ce privesc asistența mutuală și pe parcursul anului 2018, întâlnirea urmând să contribuie la integrarea în Uniunea Europeană, la implementarea corectă a legislației europene, prin modificări legislative și Acquis-lui comunitar, C.N.C.D. având deja această experiență.

Rețeaua Europeană a Instituțiilor de Egalitate din Uniunea Europeană (EQUINET)

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este membru al Rețelei Europene a Instituțiilor de Egalitate din UE (Equinet).

EQUINET este o organizație internațională non-profit care conectează 45 de organizații din 33 de state europene, care au ca obiectiv de activitate combaterea discriminării.

În vederea facilitării schimbului de informații și experiențe, membrii EQUINET au implementat un sistem electronic de gestionare a cunoștințelor, urmărind atât crearea unui izvor relevant pentru legislația și politicile în domeniu, cât și dezvoltarea unui set de instrumente și proceduri care să permită orientarea dialogului către prioritățile membrilor organizației.

Un alt aspect al activităților EQUINET vizează implementarea unei abordări tip rețea, care încurajează contactele între participanți, la toate nivelurile de dialog, prin interacțiuni directă sau comunicare electronică. Contactele se realizează atât la nivelul Adunării Generale anuale sau al grupurilor de lucru, cât și prin implementarea unei scheme regulate de instruire, cu sprijinul secretariatului organizației.

Grupul de lucru pentru aplicarea legislației

În perioada 09 – 10 martie a avut loc, la Zagreb, Seminarul ”Organismele naționale de egalitate abordând discriminarea persoanelor cu dizabilități intelectuale”, organizat de rețeaua EQUINET și Avocatul poporului pentru persoanele cu dizabilități din Croația

La eveniment au participat 47 de reprezentanți din cadrul organismelor de egalitate și experți, din partea C.N.C.D. participând directorul Direcției Juridice și directorul de Cabinet.

Obiectivul principal al acestui eveniment a fost consolidarea capacității individuale a fiecărui expert din cadrul organismelor de egalitate de a aborda discriminarea persoanelor cu dizabilități intelectuale.

Activitățile din cadrul seminarului au avut, în special, scopul de a ajuta organismele de egalitate să înțeleagă și să clarifice principalele concepte privind discriminarea persoanelor cu

dizabilități, să le ofere un ghid practic despre cum trebuie abordată discriminarea persoanelor cu dizabilități intelectuale din perspectiva legală, a politicilor publice și a comunicării și să stimuleze și să susțină învățarea de la egal la egal.

Ca și concluzii ale seminarului au fost: Copiii cu dizabilități ar trebui să meargă la aceeași școală cu ceilalți copii (sistem incluziv de educație); Oricine ar trebui să poată decide asupra propriei vieți, inclusiv unde și cu cine dorește să trăiască; Unele persoane cu dizabilități intelectuale au nevoie de suport, dar nu au nevoie ca ceilalți să aibă control asupra vieții lor; Persoanele cu dizabilități intelectuale au nevoie de informații despre cum să procedeze dacă suferă o discriminare sau un abuz; Informațiile despre drepturile pe care le au trebuie scrise într-un mod ușor de înțeles. Seminarul a abordat și problematica femeilor cu dizabilități (discriminare multiplă pe criteriu de gen și dizabilitatea) dar și a celor ce dau naștere, deoarece în multe țări acestora nu le este permis să păstreze copilul.

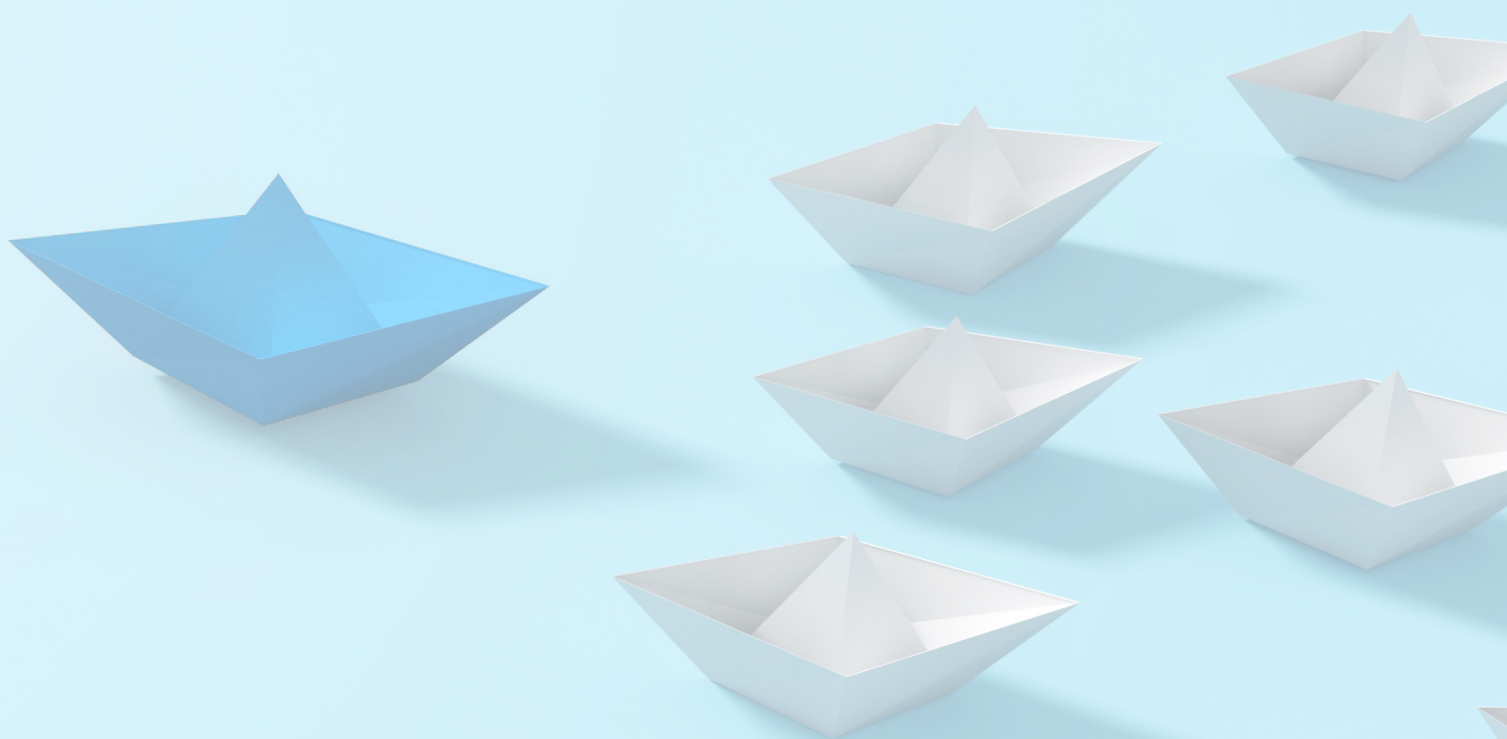
Grupul de lucru pentru Formare/Elaborare de Politici

Acest grup este o platformă de dialog cu instituțiile europene, care susține formarea de politici ale egalității de șanse și nediscriminării la nivel european.

În luna septembrie, la Zagreb, a avut loc întâlnirea Equinet a Grupului de lucru Constituire de politici, eveniment organizat de către Equinet și Biroul Ombudswoman Croația. Discuțiile au fost moderate și analizate de către Tena Simonovic Einwalter de la Biroul Ombudswoman din Croația, Niall Crowley din Irlanda, Jessica Machacova și Tamas Kadar de la secretariatul Equinet (Belgia), cu participarea a încă 14 reprezentanți ai instituțiilor din Albania, Suedia, Irlanda, Polonia, Slovenia, România, Ungaria, Serbia, Bulgaria, Marea Britanie, Grecia, Germania, Austria și Malta. A participat și președintele-deputat al Comisiei pentru Protecție împotriva Discriminării din Bulgaria. Au mai fost prezenți în ultima parte reprezentanți ai Ombudsmanului croat, inclusiv Ombudsmanul pentru persoane cu dizabilități.

În debut s-au discutat noutățile care au apărut în fiecare instituție de la întâlnirea precedentă, din partea Consiliului, reprezentantul Direcției de Programe și Relații Internaționale a vorbit despre Coaliția pentru Familie și referendumul de amendare și modificare a Constituției – 3 milioane de semnături, precum și de disputele axiologice cu privire la acest subiect, deși Codul Civil prevede la articolul 27 că instituția căsătoriei are ca actori un bărbat și o femeie. A mai anunțat alegerea unei noi vice-președinte, finalizarea site-ului de jurisprudență 2007-2015 www.nediscriminare.ro prin granturile EEA și posibila reorganizare a instituției conform Directivei 2014/54/EU. Conform Directivei – semnate de 26 de țări – trebuiau să fie înființate până în 2015 mecanisme naționale care să o pună în aplicare. Mai sunt două țări care încă nu au înființat aceste mecanisme: Luxemburg și Cehia.

S-au purtat apoi discuții asupra legăturilor dintre instituțiile pentru egalitate de șanse și cele de tip avocatul poporului.

Consiliul Național pentru
Combaterea Discriminării
în presa scrisă

Perioada de monitorizare: ianuarie-decembrie 2017

- ▶ **108 articole monitorizate fac referire la activitatea C.N.C.D.**
- ▶ **17 articole monitorizate fac referire la președintele instituției**
- ▶ **Publicații naționale monitorizate: Adevărul, Cotidianul, Curentul, Curierul Național, Evenimentul Zilei, Gazeta Sporturilor, Gândul, HotNews, Jurnalul Național, Mediafax, Prosport, România Liberă, Ziare.com**
- ▶ **C.N.C.D. a fost cel mai des menționat în publicațiile: Adevărul, Evenimentul Zilei și România Liberă.**

Principalele articole apărute în presa scrisă pe parcursul perioadei monitorizate, referitoare la activitatea de sancționare a instituției:

- ▶ **C.N.C.D. a sancționat un caz de segregare rasială care a fost descoperit la o unitate școlară din municipiul Iași.** Școala „Bogdan Petriceicu Hașdeu” și Inspectoratul Școlar Județean IȘJ Iași au primit câte o amendă de 3.000, respectiv 5.000 de lei după ce s-a constatat că elevii romi sunt repartizați în corpuri de clădire diferite față de cele în care învață elevii români.
- ▶ **„Coaliția” pentru demonizarea unui copil cu handicap, amendată pentru discriminare de C.N.C.D..** Profesorii unei școli generale din Botoșani, dar și un grup de părinți, au fost sancționați de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, după ce au dus o campanie de excludere din școală a unui copil cu Sindrom Down.
- ▶ **Sentință judecătorească: o școală de top a introdus criterii discriminatorii la înscrierea copiilor în clasa zero.** Curtea de Apel Timișoara a emis prima sentință într-un dosar în care Liceul Pedagogic Carmen Sylva din Timișoara a contestat o amendă de 2.000 de lei primită din partea Consiliului Național pentru Combatere Discriminării. Liceul a fost amendat pentru impunerea unor criterii de înscriere la clasa zero, considerate discriminatorii. Judecătorii au decis că acele criterii au fost într-adevăr discriminatorii. Sentința nu este definitivă.

► **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a amendat clubul FC Voluntari cu 10.000 lei pentru că a hărțuit un fotbalist.** Colegiul director al C.N.C.D. a fost adoptat hotărârea de a aplica o amendă contravențională în cuantum de 10.000 lei pentru clubul din Voluntari, acuzat de „discriminare directă și hărțuire” a jucătorului Laurențiu Iorga.

► **Medicul neurochirurg Leon Dănilă, senator PNL, a fost sancționat cu avertisment de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării,** după ce a făcut afirmații discriminatorii la adresa femeilor într-un interviu acordat anul trecut pentru adevarul.ro. Acesta afirmase, printre altele, că: „femeile nu sunt bune de chirurghi”, „(...) n-au talent.”.

► **Directoarele și o învățătoare de la o școală din Galați, amendate pentru discriminarea unei fete cu Sindromul Asperger.** Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a sancționat o educatoare și două directoare de la o școală din Galați, cu amendă de 1.000 lei fiecare, pentru discriminare activă și pasivă în cazul unei fete cu Sindrom Asperger.

► **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării s-a autosesizat** după publicarea unei înregistrări pe internet, de către vloggerul „Milițianul”, care susținea că nu a fost servit de către o vânzătoare de la un magazin din Odorheiu Secuiesc, deoarece a vorbit în limba română. **În urma analizei înregistrării, Colegiul a constatat** că bărbatul care a filmat incidentul de la magazinul Kaufland din Odorheiu Secuiesc nu a fost discriminat și nici nu a existat un tratament diferențiat, iar „refuzul de a avea acces la serviciile punctului Grill nu a fost din cauza apartenenței autorului testării la o naționalitate sau din cauza limbii române, ci din cauza faptului că cererea a fost formulată înainte de începerea programului de lucru”.

► **Primarul Brăilei amendat cu 10.000 de lei pentru discriminare față de persoanele cu dizabilități locomotorii.** Edilul a fost sancționat de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru că persoanele cu dizabilități locomotorii nu pot călători în Brăila cu tramvaiul, în condițiile în care nu sunt amenajate rampe de acces în mijloacele de transport.

► **C.N.C.D. a amendat o pagină de Facebook cu 5.000 lei pentru o glumă sexistă.** C.N.C.D. a amendat pagina de Facebook „Roaba de promoții” pentru un colaj cu mesajul „Te bate bărbatul de două ori pe zi? Schimbă măcar fardurile!”.

► **Inspectoratul Școlar Mureș, amendat cu 2.000 de lei, pentru discriminare.** Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a amendat cu 2.000 de lei Inspectoratul Școlar Mureș pentru discriminare, deoarece a oferit mai puține locuri pentru clasele a IX-a cu predare în limba maghiară față de numărul elevilor care termină clasa a VIII-a.

Date de ordin financiar și personal

Plăți efectuate în anul 2017

mii lei			
	Cod bugetar	Alocat	Utilizat
	51.01		
Cheltuieli de personal	10	4553	4515
Bunuri și servicii	20	904	855
Transferuri	55	5	5
Proiecte cu finanțare din fonduri externe	56	45	33
Proiecte cu finanțare din fonduri externe	58	27	0
Alte cheltuieli	59	162	154
Cheltuieli de capital	71	12	12
Plăți aferente anilor precedenți	85		-150
Total		5708	5424
Fond extern nerambursabil	51.08		
Proiecte cu finanțare din fonduri externe		148	0
Total buget CNCD		5856	5424

Aparatul de lucru al C.N.C.D. cuprinde **89** de posturi
din care în anul 2017 au fost finanțate **70** de posturi,
la sfârșitul anului fiind **67** de posturi ocupate.

Media de vârstă a angajaților este de 42 de ani.

Ponderea angajaților cu studii superioare este de **92,54%**, restul de **7,46%** având studii medii.

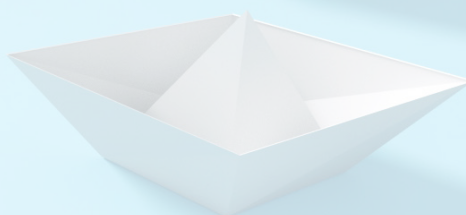
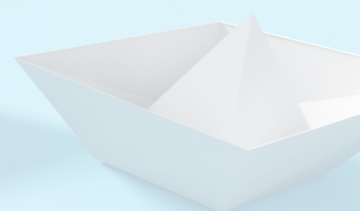
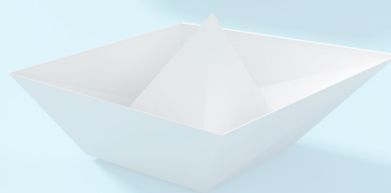
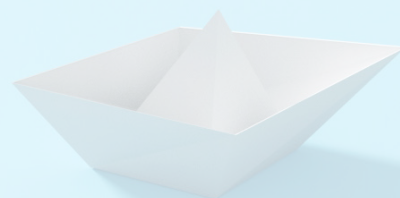
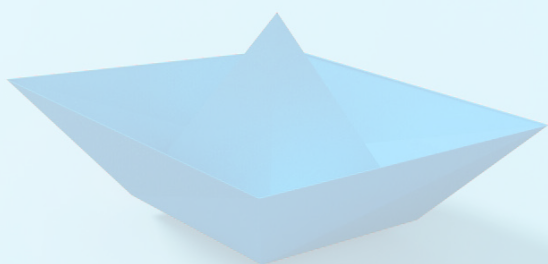
Note

[illegible]

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Adresa: Piața Valter Măcăineanu nr 1-3,
Sector 1, 010155 București

Telefon: +4 021 312.65.78; +4 021 312.65.79

Fax: +4 021 312.65.85

Email: support@cncd.org.ro